

Uchwała nr 151/6/17
Zarządu Powiatu Piaseczyńskiego
z dnia 12 kwietnia 2017r

w sprawie przedstawienia Radzie Powiatu Piaseczyńskiego
raportu z wykonania Powiatowego Programu Ochrony Środowiska
za lata 2014 - 2015

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 814 z póź. zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519) Zarząd Powiatu Piaseczyńskiego uchwala co następuje:

§ 1

Zarząd Powiatu Piaseczyńskiego postanawia przedstawić Radzie Powiatu Piaseczyńskiego raport z wykonania Powiatowego Programu Ochrony Środowiska za lata 2014 - 2015, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

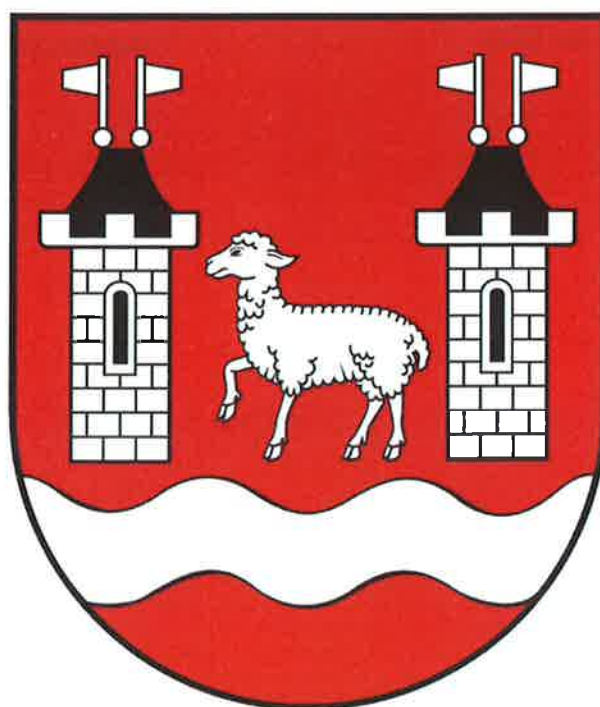
Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Członkowi Zarządu nadzorującemu realizację zadań z zakresu ochrony środowiska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu Powiatu

STAROSTA PIASECYŃSKI
Wojciech Ołdakowski

RAPORT Z WYKONANIA

PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA **POWIATU
PIASCZYŃSKIEGO** NA LATA 2012-2015 Z UWZGLĘDNIENIEM
PERSPEKTYWY NA LATA 2016-2019

ZA OKRES OD 1 STYCZNIA 2014 DO 31 GRUDNIA 2015

WYKONAWCA:

EKOSTANDARD
Pracownia Analiz Środowiskowych

Ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las
www.ekostandard.pl
email: ekostandard@ekostandard.pl
tel. 505-006-914, (61) 812-55-89

AUTORZY OPRACOWANIA:

Robert Siudak
Aleksandra Garbacz
Katarzyna Lewandowska

SPIS TREŚCI

Spis tabel	3
Wstęp	4
1. Charakterystyka środowiska powiatu piaseczyńskiego	5
1.1. Położenie administracyjne i geograficzne powiatu	5
1.2. Warunki hydrogeologiczne	6
1.3. Struktura użytkowania terenu i gleb	6
1.4. Gospodarka	7
1.5. Klimat	8
1.6. Zasoby przyrodnicze	8
1.6.1. Formy ochrony przyrody	9
1.6.2. Lasy	14
2. Ocena realizacji poszczególnych celów i zadań określonych w Powiatowym Programie Ochrony Środowiska	15
2.1. Upowszechnianie informacji o stanie środowiska i realizacji Programu	15
3.2. Zaopatrzenie ludności w wodę pitną i gospodarka ściekowa	16
2.3. Gospodarka odpadami	24
2.4. Ochrona powietrza atmosferycznego	26
2.5. Ochrona przed hałasem i promieniowaniem niejonizującym	31
2.6. Ochrona przyrody	35
2.7. Ochrona gleb i zasobów mineralnych	38
2.8. Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	40
2.9. Inne zadania dotyczące ochrony środowiska realizowane na terenie powiatu piaseczyńskiego	40
3. Nakłady finansowe i efekty inwestycji w ochronie środowiska	41
4. Edukacja ekologiczna	42
5. Wnioski i zalecenia dotyczące aktualizacji Programu Ochrony Środowiska	44

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura zagospodarowania terenu w powiecie piaseczyńskim w 2014 roku	7
Tabela 2. Ilość przedsiębiorstw działających na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	8
Tabela 3. Powierzchnia lasów w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015	14
Tabela 4. Charakterystyka sieci wodociągowej w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015	16
Tabela 5. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015	17
Tabela 6. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony przeciwpowodziowej na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	17
Tabela 7. Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu piaseczyńskiego - część I	22
Tabela 8. Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu piaseczyńskiego - część II	23
Tabela 9. Zestawienie ilości odpadów selektywnie zebranych z terenu powiatu piaseczyńskiego [Mg/rok]	24
Tabela 10. Przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	25
Tabela 11. Wyniki klasyfikacji jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia w latach 2014-2015 dla strefy mazowieckiej	27
Tabela 12. Wyniki klasyfikacji jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w latach 2014-2015 dla strefy mazowieckiej	27
Tabela 13. Przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	28
Tabela 14. Charakterystyka dróg krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu piaseczyńskiego	31
Tabela 15. Natężenie ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich na obszarze powiatu piaseczyńskiego w 2015 roku	32
Tabela 16. Pomiar hałasu na drogach wojewódzkich na terenie powiatu piaseczyńskiego w 2015 roku	33
Tabela 17. Przedsięwzięcia związane z ochroną przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	35
Tabela 18. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (bez obszarów Natura 2000) na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	36
Tabela 19. Tereny zieleni w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015	36
Tabela 20. Nasadzenia i ubytki na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	37
Tabela 21. Przedsięwzięcia związane z utrzymaniem i kształtowaniem lasów, terenów zielonych oraz pośrednio z ochroną przyrody w latach 2014-2015	38
Tabela 22. Wykaz złóż solanek, wód termalnych i leczniczych z terenu powiatu piaseczyńskiego z bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce	38
Tabela 23. Wykaz złóż z terenu powiatu piaseczyńskiego z bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce	38
Tabela 24. Inne przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska realizowane na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	40
Tabela 25. Wydatki budżetowe jednostek budżetowych i samorządu terytorialnego w latach 2014-2015	41
Tabela 26. Przedsięwzięcia związane z edukacją ekologiczną na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015	42
Tabela 27. Ilość przedsięwzięć wykonanych w stosunku do planowanych	45

WSTĘP

Celem raportu jest ocena realizacji wykonanych zadań proekologicznych w latach 2014-2015. Ocena ta ma służyć sformułowaniu wniosków niezbędnych do aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego.

Ocena realizacji celów i zadań ochrony środowiska jest realizowana na wszystkich szczeblach administracji. Na poziomie powiatu ocenę sporządza się co dwa lata i zgodnie z art. 18 ust 2. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.) w formie raportu przedstawia się Radzie Powiatu.

Bezpośrednim wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań Programu jest wysokość ponoszonych nakładów finansowych oraz uzyskiwane efekty rzeczowe. Uzyskiwane efekty rzeczowe, zweryfikowane przez ocenę stanu jakości i dotrzymywania norm komponentów środowiska, dokonaną w ramach systemu monitoringu, ilustrują zaawansowanie realizacji Programu w skali rocznej i umożliwiają dokonywanie niezbędnych korekt na bieżąco.

W kolejnych rozdziałach przedstawione zostały w sposób syntetyczny informacje na temat realizacji zadań proekologicznych oraz celów zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Piaseczyńskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019. Raport obejmuje analizę zrealizowanych zadań oraz poniesionych nakładów finansowych.

Przy sporządzeniu dokumentu wykorzystano dane instytucji posiadających bazy danych zagregowane do poziomu powiatu, m.in. z Głównego Urzędu Statystycznego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje okres realizacji zadań proekologicznych od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku.

1. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA POWIATU PIASECZYŃSKIEGO

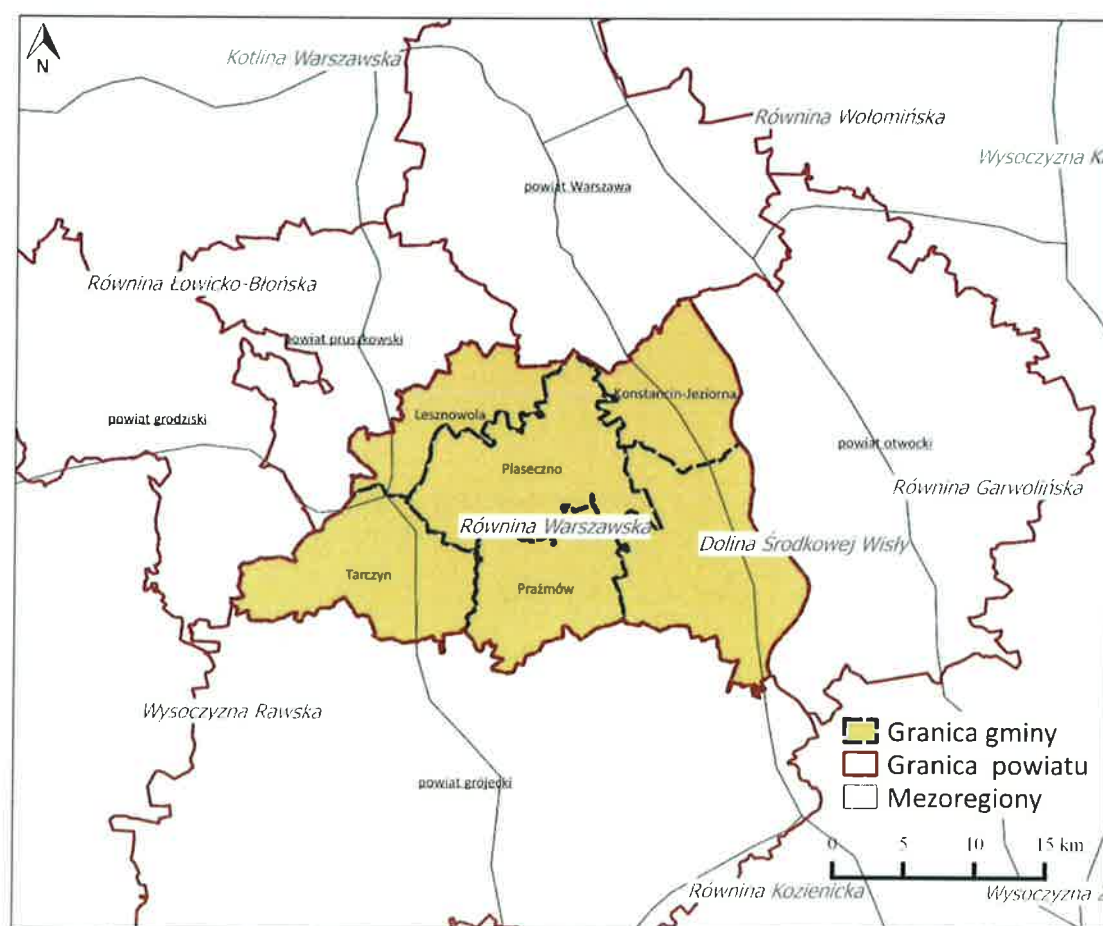
1.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE POWIATU

Powiat piaseczyński zlokalizowany w centralnej części województwa mazowieckiego. W skład powiatu wchodzi sześć gmin: Lesznowola i Prażmów to gminy wiejskie, a Piaseczno, Tarczyn, Góra Kalwaria oraz Konstancin-Jeziorna to gminy miejsko-wiejskie. Powiat piaseczyński graniczy:

- od północy z Warszawą;
- od wschodu granicę stanowi rzeka Wisła;
- od południa z powiatem grójeckim;
- od strony zachodniej z powiatem pruszkowskim i grodziskim.

Powiat z siedzibą w Piasecznie o powierzchni 621,04 km² liczy 223 wsie oraz 4 miasta: Góra Kalwaria, Konstancin-Jeziorna, Piaseczno i Tarczyn.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Kondrackiego powiat piaseczyński leży w makroregionie Nizina Środkowomazowiecka i Wzniesienia Południowomazowieckie w zasięgu czterech mezoregionów: Równina Warszawska, Wysoczyzna Rawska, Dolina Środkowej Wisły oraz Równina Łowicko-Błomska.

Mapa 1. Położenie powiatu piaseczyńskiego na tle mezoregionów
źródło: opracowanie własne

Przeważającą część powiatu piaseczyńskiego zajmuje płaska równina wysoczyzny dennej, przechodząca w części południowo-zachodniej w równię falistą o bardzo łagodnych i niskich skłonach. Równina ta poprzecinana jest dolinami rzecznyymi Jeziorki, Czarnej, Utraty oraz ich dopływów. Wschodnią część powiatu obejmuje dolina Wisły, która oddzielona jest od wysoczyzny wysoką (12,5-20 m) skarpą. Wzdłuż współczesnego koryta Wisły wytworzył się najniższy taras zalewowy, a nad nim taras zalewowy wyższy, odgradzony od koryta rzeki wałami. Wzdłuż krawędzi erozyjnej fragmentarycznie występuje taras nadzalewowy.

Powiat piaseczyński leży w obrębie niecki warszawskiej utworzonej w kredzie i wypełnionej utworami paleogenu, neogenu i czwartorzędu o łącznej miąższości 200-300 m. Najstarszymi utworami są osady permu reprezentowane przez sole kamienne, anhydryty, dolomity i mułowce. Powyżej leżą triasowe osady piaskowca, wapieni i mułowca, o miąższości 582 m. Nad nimi występują osady jury, reprezentowane przez iłowce (miąższość 194 m), wapienie, dolomity, piaskowce (miąższość 54 m) oraz margle i mułowce zawierające liczną faunę małży, amonitów i koralów (miąższość 425 m). Utwory kredy reprezentowane są przez mułowce z glaukonitem, piaski i piaskowce, margle, wapienie, opoki (łączna miąższość 814,5 m).

Dolną część niecki warszawskiej wypełniają osady paleogenu: opoki, margle, wapienie margliste i iły paleoceńskie, piaski, piaski glaukonitowe, iły neogenu i piaski bardzo drobnoziarniste i pylaste. Wśród osadów tych nawiercono jeden lub dwa pokłady węgla brunatnego o miąższości od 2 do 4 m. Badany obszar w strefie przypowierzchniowej pokryty jest utworami wieku czwartorzędowego związanymi głównie z działalnością lądolodów (osady glacialne: gliny zwałowe, piaski wodnolodowcowe, utwory zastoiskowe), rzek (piaski i mułki rzeczne, torfy, namuły) oraz wiatru (piaski eoliczne). Wymienione utwory tworzą kompleks osadów akumulowanych w okresie plejstocenu i holocenu. Osady czwartorzędowe leżą bezpośrednio na utworach neogeńskich. Są to iły, mułki i piaski plioceniczne zaliczane do tzw. serii iłów pstrych. Osady holoceniczne to głównie utwory akumulacji rzecznej, piaski, żwiry, mady, namuły i torfy, wypełniające doliny rzeczne (gdzie tworzą taras zalewowy).

1.2. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Główny użytkowy poziom wodonośny regionu wodnego Środkowej Wisły, w którego granicach zawiera się obszar powiatu piaseczyńskiego, występuje w piętrze czwartorzędowym (plejstocenie). Związane jest ono z dolinami rzek współczesnych, strukturami piaszczysto-żwirowymi występującymi wśród utworów morenowych oraz ze strukturami dolin kopalnych i charakteryzuje się piętrowością osadów wodonośnych. Paleogeńsko-neogeńskie piętro wodonośne również jest szeroko rozprzestrzenione na obszarze regionu wodnego Środkowej Wisły. Związane jest z osadami piaszczystymi miocenu i oligocenu. Poziomy te są rozdzielone mułkami i łąkami.

Wody podziemne w okolicach powiatu piaseczyńskiego stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę dla celów komunalnych oraz źródło uzupełniające dla celów produkcyjnych. Zasoby wód podziemnych występują w dwóch podstawowych piętrach wodonośnych: czwartorzędowym i paleogeńsko-neogeńskim. Miąższość czwartorzędowego piętra wodonośnego (20-40 m) występuje w Dolinie Wisły we fragmentach doliny kopalnej. Warstwy o miąższości przekraczającej 40 m występują lokalnie w rejonie Baniochy. Na stosunkowo dużym obszarze występują poziomy wodonośne o miąższości poniżej 10 m. Na znacznym obszarze występują warstwy o wydajności < 30 m³/h, są to głównie obszary południowe powiatu. Średnia miąższość trzeciorzędowego piętra wodonośnego wynosi 20-40 m. Wydajność potencjalna studni mieści się w przedziale 50-70 m³/h.

Teren środkowy i zachodni powiatu leży w zasięgu paleogeńsko-neogeńskiego GZWP nr 215 Subniecka Warszawska (część centralna). Wschodnie tereny powiatu obejmuje czwartorzędowy GZWP nr 222 Dolina Środkowej Wisły (Warszawa-Puławy).

1.3. STRUKTURA UŻYTKOWANIA TERENU I GLEB

Gleby brunatne i bielcowe zalegają na terenie całego powiatu piaseczyńskiego. Gleby brunatne powstały na piaskach gliniastych, słabogliniastych i glinach lekkich. Są one wykorzystywane rolniczo lub częściowo

porośnięte lasami. Z kolei gleby bielcowe wytworzone zostały z glin zwałowych, piasków naglinowych i naiłowych, a także piasków, utworów żwirowych i kamienistych. Gleby te posiadają ubogą warstwę próchniczą i charakteryzują się słabymi właściwościami sorpcyjnymi, dlatego też są przeważnie porośnięte lasami.

W dolinach rzecznych występują mady oraz gleby mułowo-bagienne. Gleby torfowe i murszowe stanowią najczęściej obszary użytków zielonych. Lokalnie występują także czarne ziemie wytworzone z piasków, glin lekkich, bądź średnich. Ze względu na dobrą jakość są one użytkowane rolniczo w postaci kompleksów psennych.

Struktura zagospodarowania terenu w powiecie piaseczyńskim została przedstawiona w poniższej tabeli. Największy obszar zajmują użytki rolne (ok. 63%), następnie grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione (ok. 22%) i grunty zabudowane i zurbanizowane (ok. 11%). Pozostałe tereny, czyli grunty pod wodami, nieużytki i tereny różne stanowią zaledwie 4% pow. powiatu. Wśród użytków rolnych największą powierzchnię stanowią grunty orne - 25 966 ha (66%). Powierzchnia sadów wynosi 5 459 ha (14%), pastwisk 2 983 ha (8%), łąk 2 639 (7%). Pozostałe tereny, m.in. grunty pod stawami i rowami mają powierzchnię 1 989 ha (5%).

Tabela 1. Struktura zagospodarowania terenu w powiecie piaseczyńskim w 2014 roku

JEDNOSTKA ADMINISTRACYJNA	POWIERZCHNIA OGÓLNA	UŻYTKI ROLNE	GRUNTY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE I ZAKRZEWIONE	GRUNTY POD WODAMI	GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE	NIEUŻYTKI	TERENY RÓŻNE
	[ha]						
GÓRA KALWARIA	14 412	8 643	3 627	719	1 223	172	28
KONSTANCIN-JEZIORNA	7 858	4 718	1 191	697	1 080	128	44
LESZNOWOLA	6 930	4 884	932	16	1 028	29	41
PIASECZNO	12 826	6 267	3 791	70	2 598	89	11
PRAŻMÓW	8 647	5 814	2 216	48	527	41	1
TARCZYN	11 427	8 710	1 978	19	633	86	1
POWIAT PIASECZYŃSKI	62 100	39 036	13 735	1 569	7 089	545	126

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

1.4. GOSPODARKA

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 roku w powiecie piaseczyńskim zarejestrowane były 30 703 podmioty gospodarcze ujęte w systemie REGON. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe zestawienie liczby podmiotów gospodarczych wg sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD 2007 w roku 2015.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły w 2014 roku 99% zarejestrowanych podmiotów, a w 2015 roku 97,3%. Najwięcej podmiotów ogółem zarejestrowanych było w gminie Piaseczno, następnie w gminie Lesznowola i Konstancin-Jeziorna. Najmniej podmiotów w powiecie zarejestrowanych było w gminie Tarczyn.

Tabela 2. Ilość przedsiębiorstw działających na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

JEDNOSTKA ADMINISTRACYJNA	OGÓŁEM		SEKTOR PRYWATNY		SEKTOR PUBLICZNY	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015
GÓRA KALWARIA	3 146	3 239	3 092	3 158	54	52
KONSTANCIN-JEZIORNA	3 986	4 056	3 909	3 939	77	76
LESZNOWOLA	6 373	7 000	6 344	6 685	29	33
PIASECZNO	13 388	13 954	13 291	13 688	97	97
PRAŻMÓW	1 115	1 157	1 103	1 134	12	15
TARCZYN	1 291	1 296	1 269	1 263	22	22
POWIAT PIASECZYŃSKI	29 299	30 702	29 008	29 867	291	295

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

1.5. KLIMAT

Zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne według Wincentego Okołowicza (1965) teren powiatu piaseczyńskiego leży w regionie mazowiecko-podlaskim. Klimat na tym obszarze posiada cechy klimatu przejściowego, z przewagą cech kontynentalnych. W efekcie region ten cechuje niski poziom opadów atmosferycznych oraz duże wahania temperatury w ciągu roku. Średnia roczna temperatura powietrza w powiecie piaseczyńskim w 2014 roku wynosiła ok. 8,5°C. Amplituda temperatur jest dość wysoka i wynosi 22-23°C. Wilgotność powietrza wynosi około 80%. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych dla tego terenu waha się w granicach 500-600 mm. Dominują tu wiatry zachodnie. Średnie prędkości wiatru wahają się w przedziale 4,2-4,6 m/s. Okres wegetacyjny wynosi około 210-220 dni. Rozpoczyna się pod koniec marca, a kończy na początku listopada. Początek wczesnej wiosny zaczyna się na przełomie kwietnia i maja, natomiast wczesna jesień na początku września. Na obszarze powiatu piaseczyńskiego nie występują znaczne różnice warunków klimatycznych, ze względu na małe urozmaicenie rzeźby terenu. Wszelkie wahania temperatur, opadów oraz siły i kierunku wiatrów są głównie spowodowane występowaniem zabudowy i obszarów leśnych. W większych miastach może występować zwiększone zachmurzenie oraz podwyższone temperatury powietrza (o 1-2°C). Natomiast na obszarach leśnych panuje zwiększona wilgotność i niższe amplitudy temperatury powietrza. Z kolei na terenach nieosłoniętych zwiększa się prędkość wiatru.

1.6. ZASOBY PRZYRODNICZE

Celem ochrony przyrody jest utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów oraz zachowanie różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony. Głównym zadaniem jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień, utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody¹.

Obszar powiatu piaseczyńskiego nie stanowi wyodrębnionej i samodzielnej jednostki przyrodniczej, ale funkcjonuje dzięki licznym powiązaniom z otaczającymi go elementami przyrodniczymi tworząc spójny system. Na system ten składają się obszary węzłowe oraz węzły powiązane ze sobą i z regionalnym systemem

¹ źródło: Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.)

² źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, www.crforp.gdos.gov.pl

przyrodniczym za pomocą korytarzy ekologicznych. Podstawowe znaczenie w systemie przyrodniczym mają obszary węzłowe, będące źródłem zasilania w wartości przyrodnicze, istotnym w skali całej Polski.

1.6.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY

1.6.1.1. REZERWATY PRZYRODY²

REZERWAT PRZYRODY BIELE CHOJNOWSKIE

Rezerwat przyrody Biele Chojnowskie to rezerwat florystyczny (roślin zielnych i krzewinek) o typie ekosystemu leśnym i borowym. Rezerwat ma powierzchnię 14,82 ha, leży na skraju lasu (Uroczysko Biele), tuż za Wólką Pęcherską, przy drodze nr 722. Utworzony został w celu ochrony stanowiska wiciokrzewu pomorskiego oraz fragmentu naturalnego lasu łęgowego, który rośnie poniżej skarpy Jeziorki. W wilgotnym lesie występuje przede wszystkim czarna olcha i jesion, a także brzoza. Na suchej skarpie rośnie las brzozowo-dębowy oraz mieszany bór sosnowo-dębowy. Wiciokrzew osiąga wysokość nawet 12 m.

REZERWAT PRZYRODY OBORY

Rezerwat przyrody Obory (41,25 ha) położony jest na wysokości Łyczyna, na zachód od drogi nr 724 z Konstancina do Góry Kalwarii. Chroni zróżnicowane zespoły leśne, przede wszystkim grąd wysoki z fragmentami grodu niskiego i boru mieszanego. Niektóre rosnące tu dęby liczą nawet 200 lat. Celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu mieszanego o charakterze naturalnym, z bogatym runem.

REZERWAT PRZYRODY CHOJNÓW

Rezerwat przyrody Chojnów to rezerwat leśny o powierzchni 11,84 ha, położony na wschód od szosy z Piaseczna do Góry Kalwarii, między Stefanowem a Solcem. Celem ochrony jest zachowanie fragmentu lasu mieszanego z przeważającym udziałem dębu szypułkowego, pochodzenia naturalnego. Występują obszary porośnięte grądem wysokim, z piętrowym drzewostanem sosnowo-dębowym, osiągającym wiek 150-160 lat. Stanowi pozostałość naturalnej szaty roślinnej. W runie występuje m.in. zawilec gajowy, konwalijka drobnolistna i dąbrówka rozłogowa.

REZERWAT PRZYRODY SKARPA OBORSKA

Rezerwat przyrody Skarpa Oborska położony jest nieopodal Konstancina-Jeziorny, na wschód od drogi nr 724. Ochronie podlega tu bogato rzeźbiona skarpa doliny Wisły, porośnięta mało zniekształconym, wielogatunkowym lasem liściastym (stare lipy, wiązy, dęby). Chroniony obszar ciągnie się wąskim pasem pomiędzy Konstancinem a Łyczynem. Jest to rezerwat typu leśnego i zajmuje powierzchnię 15,65 ha.

REZERWAT PRZYRODY ŁĘGI OBORSKIE

Rezerwat przyrody Łęgi Oborskie zajmuje 48,31 ha. Jest pozostałością naturalnej szaty roślinnej doliny Wisły. Chroni kompleksy naturalnych łęgów wiązowo-jesionowych. Rosną tu także klony, dęby i lipy. Występuje bardzo bogata warstwa zielna. Rezerwat graniczy na zachodzie z miastem Konstancin-Jeziorna, a na południowym-wschodzie przylega do zespołu pałacowo-parkowego w Oborach.

REZERWAT PRZYRODY OLSZYNA ŁYCZYŃSKA

Rezerwat ustanowiony został na pow. 25,3 ha i znajduje się na południe od Obór. Chroni przede wszystkim nieznacznie przekształcony przez człowieka podmokły las łęgowy z przewagą olchy. Naturalny charakter zachowało piętro krzewów oraz bogate runo. Szczególnie ciekawe są zabagnione obniżenia terenu o podłożu torfowym. Podobnie jak Łęgi Oborskie rezerwat jest podmokły, zabagniony i z bujnym podszytem, co sprawia, że jest trudnodostępny.

² źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, www.crfop.gdos.gov.pl

REZERWAT PRZYRODY PILAWSKI GRĄD

Rezerwat przyrody Pilawski Grąd położony jest na północny-wschód od Orzeszyna i ma powierzchnię 4,04 ha. Ochroną objęto fragment lasu o charakterze grądu typowego i niskiego z pomnikowymi, liczącymi ok. 170 lat, okazami dębów szypułkowych. W rezerwacie spotkać można również niemal dwustuletnie sosny. W warstwie podszytowej dominuje jarząb, grab i kruszyna. W runie zakwita m.in. zawilec gajowy, gajowiec żółty, kokoryczka.

REZERWAT PRZYRODY ŁOŚ

Rezerwat przyrody Łoś, o powierzchni 11,02 ha, położony jest przy szosie prowadzącej z Piskórki do Łosia. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego zbiorowiska leśnego grądu niskiego z wielogatunkowym dorodnym drzewostanem oraz bogatym runem leśnym. W drzewostanie przeważa dąb szypułkowy z domieszką brzozy brodawkowatej i osiki w wieku ok. 80 lat. Bogaty podszyt tworzy kruszyna, dereń, trzmielina, wiąz polny i wiąz szypułkowy. W runie można spotkać kilka cennych gatunków storczyków.

REZERWAT PRZYRODY LAS PĘCHERSKI

Rezerwat Las Pęcherski o powierzchni 14,99 ha jest jednym z najmniej przekształconych przez człowieka fragmentem Lasy Chojnowskiego. Celem ochrony jest zachowanie zbiorowiska o charakterze grądu z drzewostanem mieszanym dębowo-grabowo-sosnowym pochodzenia naturalnego. Chroniony tu zespół grądów uzupełniony jest przez bór mieszany. W rezerwacie rosną liczące ponad 100 lat sosny.

REZERWAT PRZYRODY SKARPA JEZIORKI

Rezerwat Skarpa Jeziorki położony jest w sąsiedztwie miejscowości Łoś. Utworzony został na wschodnim brzegu rzeki Jeziorki i ma powierzchnię 7,13 ha. Chroni drzewostan parkowy o charakterze leśnym. Występuje tu wiele gatunków drzew, które zasadzone zostały przez człowieka i stanowią w tym rejonie pewną osobiwość przyrodniczą. Największą ciekawostką jest chroniony jako pomnik przyrody tulipanowiec amerykański. Jego naturalnym regionem występowania jest Ameryka Północna. Celem ochrony jest zachowanie w celach naukowych, dydaktycznych oraz krajobrazowych, zbiorowisk grądowych oraz skarpy doliny rzeki Jeziorki.

REZERWAT PRZYRODY ŁACHY BRZESKIE

Rezerwat położony na terenie gmin: Góra Kalwaria i Karczew w województwie mazowieckim. Zajmuje powierzchnię 476,31 ha. Teren rezerwatu obejmuje wyspy, piaszczyste łachy oraz wody płynące Wisły między Otwockiem Wielkim a Górą Kalwarią. Celem ochrony było zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych ostoi lęgowych rzadkich i ginących gatunków ptaków występujących na obszarze rzeki Wisły. Rezerwat jest bardzo ważną ostoją ptaków wodnych: mew, rybitw, siewkowatych. Występują tu również m.in. czaple oraz bieliki.

REZERWAT PRZYRODY WYSPY ŚWIDERSKIE

Jest to rezerwat faunistyczny położony w gminie Konstancin-Jeziorna oraz na terenach miast Karczew, Otwock i Józefów w województwie mazowieckim. Zajmuje powierzchnię 572,28 ha. Obejmuje liczne wyspy, mielizny i piaszczyste łachy przy ujściu rzeki Świder oraz wody płynące Wisły. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych stanowisk lęgowych i żerowisk licznych ptaków wodnych, w tym chronionych i ginących gatunków występujących w dolinie środkowej Wisły. Na terenie rezerwatu stwierdzono występowanie 163 gatunków roślin i 175 gatunków kręgowców, w tym 140 gatunków ptaków.

REZERWAT PRZYRODY WYSPY ZAWADOWSKIE

Rezerwat położony jest na południowym skraju Warszawy (w dzielnicach Wilanów oraz Wawer), w gminie Konstancin-Jeziorna oraz na terenie miasta Józefów w województwie mazowieckim. Zajmuje powierzchnię 530,28 ha. Obejmuje wyspy, mielizny i piaszczyste łachy oraz wody płynące Wisły. Roślinność na wyspach oraz wzdłuż brzegów Wisły to nadrzeczny las łęgowy. Szata roślinna jest zróżnicowana: od wysokopiennego łągu z dominującą wierzbą i topolą oraz domieszką wiązów, olszy szarej i klonu jesionolistnego, przerośniętą

pnąciami i roślinnością zielną, po wikliniska z podrostami drzew i nawłocią oraz inną wysoką roślinnością zielną. Na łąkach i wyspach znajdują bezpieczniejszą ostoję zwierzęta wypierane z brzegów rzeki.

REZERWAT PRZYRODY UROCZYSKO STEPHANA

Rezerwat przyrody Uroczysko Stephana jest rezerwatem leśny o powierzchni 59,15 ha i znajdujący się na terenie gminy Piaseczno. Rezerwat leży w obrębie Chojnowskiego Parku Krajobrazowego. Celem ochrony jest zachowanie dobrze wykształconych drzewostanów pochodzenia naturalnego i swoistych cech krajobrazu. W drzewostanie rezerwatu przeważa dąb szypułkowy i sosna zwyczajna, często o rozmiarach pomnikowych, w domieszcze towarzyszą im modrzew europejski, klon zwyczajny, jawor i wiąz szypułkowy. W podszyciu podrosty dębu, grabu i lipy oraz leszczyna, w runie m.in. będące pod ścisłą ochroną widłaki goździsty i jałowcowaty, lilia złotogłów i orlik pospolity. Odkryto tu drugie w Chojnowskim Parku Krajobrazowym stanowisko wiciokrzewu pomorskiego. W lesie uroczyska znajdują ostoję sarny, dziki i borsuki.

1.6.1.2. CHOJNOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Chojnowski Park Krajobrazowy stanowi fragment zielonego pierścienia otaczającego aglomerację warszawską. Obszar Parku charakteryzuje się wybitnymi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi oraz odgrywa ważną rolę, jako środowisko życia wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. W granicach Parku znajduje się kompleks Lasów Chojnowskich oraz malownicze doliny rzek Jeziorki i Zielonej.

Park ma charakter typowo leśny. 75% powierzchni zajmują lasy, 15% łąki, pastwiska i wody. Szczególne walory krajobrazowe charakteryzują dolinę Jeziorki o naturalnym, silnie meandrującym przebiegu koryta, brzegach porośniętych drzewami i krzewami, miejscami przechodzących w skarpy o wysokości 10 m. Zespoły leśne, mimo przekształceń zachowały charakter zbliżony do naturalnego i są zgodne z siedliskami. Występują tu bory mieszane, bory świeże, grądy oraz lasy łęgowe. W drzewostanach przeważa sosna zwyczajna, w znacznych ilościach występuje również dąb szypułkowy i grab zwyczajny, rzadziej lipa, jesion, dąb i modrzew. Na terenie Parku można spotkać również zespoły roślinności torfowiskowej, głównie torfowisk niskich, oraz bujną roślinność łąkową. Najcenniejsze fragmenty lasów zostały jeszcze przed powołaniem Parku objęte ochroną prawną jako rezerваты przyrody, np.: *Obory, Pilawski Grąd, Chojnów, Łoś, Łęgi Oborskie, Olszyna Łyczynska, Las Pęcherski*. W lasach żyją łosie, dziki, sarny, lisy, borsuki, tchórze, jenoty. Wśród żyjących tu ptaków, występuje rzadki na Mazowszu zimorodek, a także myszołów, krogulec, jastrząb gołębiarz, puszczyk i inne. Płazy i gady reprezentowane są przez zaskrońca, jaszczurkę zwinkę i jaszczurkę żyworodną, rzekotkę, żaby i ropuchy. W rzece Jeziorce występuje wiele gatunków ryb, m.in.: szczupak, kiełb, kleń, miętus, płoć, okoń, a czasami pojawia się pstrąg tęczy i pstrąg potokowy.

1.6.1.3. WARSZAWSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

W powiecie piaseczyńskim znajdują się tereny objęte Warszawskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 roku w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązuje również Rozporządzenie Nr 56 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 października 2008 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Uchwała Nr 34/13 Sejmiku Województwa mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 roku zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu jest strefą szczególnej ochrony ekologicznej obejmującej kompleksy leśne, ciągi ekologiczne (ponadlokalne powiązania przyrodnicze, szlaki migracji flory i fauny) oraz zespoły przyrodnicze o szczególnych walorach. Stanowi on swoisty korytarz ekologiczny wokół aglomeracji warszawskiej, który ma za zadanie zachowanie równowagi ekologicznej występujących ekosystemów. Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 148 409,1 ha³, z czego w granicach powiatu znajduje się 25 796 ha⁴.

³ źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody, www.crfop.gdos.gov.pl

⁴ źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

1.6.1.4. OBSZARY NATURA 2000

Na terenie powiatu piaseczyńskiego zlokalizowane są dwa specjalne obszary ochrony siedlisk (Obszar Natura 2000 Łąki Soleckie oraz Obszar Natura 2000 Stawy w Żabieńcu). Dodatkowo na teren powiatu zachodzi fragment obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły.

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły (PLB140004)⁵ jest fenomenem przyrodniczym na skalę europejską, ze względu na zachowane tu fragmenty lasów łęgowych wierzbowo-topolowych, spotykane obecnie sporadycznie w dolinach dużych rzek, a także obecność znacznych powierzchni porośniętych nadrzecznymi zaroślami wierzbowymi, których występowanie wiąże się z powstawaniem świeżych aluwii. Obecność specyficznych środowisk sprawiła, że obszar ten stał się bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych. Występują tu co najmniej 24 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Z uwagi na wysoką liczebność populacji łęgowych przedmiotami ochrony w obszarze są zarówno ptaki zamieszkujące piaszczyste wyspy i ławice (ohar, mewa czarnogłowa, mewa siwa, śmieszka, rybitwa rzeczna, rybitwa białoczelna, ostrzygojad, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, brodziec piskliwy), nadrzeczne skarpy (zimorodek, brzegówka), zarośla nadrzeczne (bączek, podróżniczek, dziwonja), łąki i pastwiska (rycyk, krwawodziób, derkacz, płaskonos) jak i lasy łęgowe (bielik, dzięcioł białoszyi, dzięcioł średni, nurogęs). W przypadku mewy siwej, śmieшки, rybitwy rzecznej, rybitwy białoczelnej, ostrzygojady i sieweczki obrożnej obszar stanowi największą krajową ostoję łęgową tych gatunków o kluczowym znaczeniu dla zachowania ich populacji.

Dolina środkowej Wisły jest ważnym na skalę międzynarodową korytarzem migracyjnym, stanowiącym miejsce żerowania i odpoczynku podczas wędrówek ptaków. Do przedmiotów ochrony należy migrująca populacja bociana czarnego oraz zimująca populacja krzyżówki. W trakcie sezonowej migracji w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występuje tu m.in. czapla biała oraz czajka i brodziec piskliwy.

Obszar Natura 2000 Stawy w Żabieńcu (PLH140039)⁶ jest położony jest w dolinie rzeki Czarnej (Zielonej - różne źródła podają inne nazwy, co wiąże się z tym, że od 1973 roku istnieje kanał przerzucający część wód Czarnej do Zielonej, w górę biegu od naturalnego połączenia). Stawy zajmujące większość powierzchni obszaru zasilane są właśnie wodami tej rzeki. Granice obszaru obejmują także odcinek wspomnianej rzeki przylegający do stawów, dwa niewielkie, położone w lesie zbiorniki wodne znane jako Zimne Doły znajdujące się na wschód od Czarnej, oraz okresowe rozlewiska między stawami rybnymi, a nasypem kolejowym linii Warszawa - Radom. Najbardziej na południe położony staw kompleksu jest obiektem rekreacyjnym i nie wchodzi w skład obszaru Natura 2000. W granicach obszaru znajduje się ponadto staw położony około 100m na północny zachód od zwartego kompleksu stawów opisanego powyżej. Właścicielem stawów jest Instytut Rybactwa śródlądowego - Zakład Rybactwa w Żabieńcu, natomiast terenów leśnych objętych granicami obszaru Lasy Państwowe Nadleśnictwa Chojnów.

Obszar jest jednym z najważniejszych miejsc występowania na centralnym Mazowszu i w tzw. *Zielonym Pierścieniu Warszawy* wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej dwóch gatunków płazów - traszki grzebieniastej i kumaka nizinnego. Traszka grzebieniasta goduje przede wszystkim w trzech zbiornikach wody - w rozlewisku między nasypem kolejowym, a stawami rybnymi, oraz w dwóch zbiornikach położonych w pobliżu wschodniej granicy obszaru (tzw. Zimne Doły). Otaczające miejsca rozrodu środowiska lądowe (łęg olszowo-jesionowy *Fraxino-Alnetum*) są odpowiednim biotopem dla traszek w lądowej fazie ich życia. Kumak nizinny goduje zarówno w zbiornikach, w których rozmnażają się traszki, jak i w stawach rybnych (w znacznie mniejszej liczbie). Liczba dorosłych samców od lat szacowana jest (na podstawie głosów godowych) na około 100 lub więcej osobników (w poszczególne lata może się ona wahać) we wszystkich zbiornikach w granicach obszaru. Regularnie spotyka się tu pod koniec lata liczne młodościane osobniki, co świadczy o rokrocznym sukcesie rozrodczym tutejszej populacji. Najważniejsze stanowiska łęgowe obu wymienionych płazów (rozlewisko wzdłuż torów i Zimne Doły) zajmują 0,75% powierzchni obszaru.

W granicach obszaru występują też inne płazy (9 gatunków, w tym szczególnie licznie tzw. żaby zielone), co pozwala na egzystencję licznej populacji zaskrońców oraz występowanie takich ssaków jak wydra i tchórz,

⁵ źródło: Standardowy Formularz Danych obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły (PLB140004)

⁶ źródło: Standardowy Formularz Danych obszar Natura 2000 Stawy w Żabieńcu (PLH140039)

w których diecie płazy są ważną pozycją. Drugim, oprócz wydry gatunkiem ssaka wymienionym w Dyrektywie Siedliskowej jest bóbr. Warte wyróżnienia jest jedyne znane współcześnie na centralnym Mazowszu stanowisko rzadkiego gatunku ślimaka - poczwarówki *Columnella edentula*. Kompleks położonych wśród lasów stawów rybnych ma duże znaczenie dla migrujących i lęgowych gatunków ptaków. Spośród gatunków wymienionych w Dyrektywie Ptasiej, lęgowymi w granicach obszaru są perkoz rdzawoszyi oraz bączek, natomiast okresowo przebywają tu takie gatunki jak bocian, bąk, bielik oraz rybołów.

Obszar Natura 2000 Łąki Soleckie (PLH140055)⁷ jest położony jest na Równinie Warszawskiej i obejmuje zatorfioną dolinę rzeki Małej. Pierwotnie obszar ten miał charakter mokradła stałego. W skutek wyprostowania koryta Małej oraz rozbudowana sieć drenażu powierzchniowego obniżeniu uległo zwierciadło wody, a torfy podlegają procesowi mineralizacji i stopniowo przekształcają się w mursze. Tym samym ma on obecnie charakter mokradła okresowego zalewanego jedynie podczas wiosennych roztopów. Dominują tu łąki użytkowane ekstensywnie oraz różnej wielkości płaty turzycowisk, ziołorośli i zarośli wierzb szerokolistnych. W południowej części znajduje się kilka torfiarek wypełnionych wodą o znacznym stopniu zarośnięcia. Obszar otoczony lasami stanowi bardzo wyraźny i malowniczy element krajobrazu. Cechuje go znaczna różnorodność biologiczna. Obszar przecina droga nr 79 z Warszawy do Sandomierza.

Obszar jest jednym z najważniejszych miejsc występowania Czerwończyka nieparka, Modraszka nausitous i Modraszka telejus na Mazowszu i w tzw. *Zielonym Pierścieniu Warszawy*. Występujące tu populacje cechują się dużą liczebnością, co znacząco wyróżnia ten teren. Ponadto na obszarze stwierdzono zagrożone i chronione gatunki roślin i zwierząt. Na północ od osi drogi krajowej nr 79 stwierdzono liczne występowanie ślimaków z rodzaju *Vertigo* (Poczwarówka jajowata i Poczwarówka zwężona), oba gatunki współbytuja na obszarze okresowo podmokłych zbiorowisk nieleśnych z dominacją turzycowisk, a także trzciny pospolitej.

1.6.1.5. POMNIKI PRZYRODY

Na terenie powiatu piaseczyńskiego ustanowiono 161 pomników przyrody, mających na celu chronić pojedyncze drzewa i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, wielkością, a także głązy narzutowe. Trzy pomniki przyrody z terenu powiatu stanowią głązy narzutowe, jeden to twór przyrody, a pozostałe 157 pomników to drzewa bądź grupy drzew/aleje. Drzewa stanowiące pomniki to: brzoza brodawkowata, buk pospolity, choina kanadyjska, cyprysik groszkowy, cyprysik groszkowy odmiana szpilkowa, dąb czerwony, dąb szypułkowy, grab pospolity, grusza polna, jesion wyniosły, kasztanowiec biały, kasztanowiec pospolity, klon pospolity, klon srebrzysty, lipa drobnolistna, lipa szerokolistna, modrzew europejski, orzech czarny, robinia biała, sosna pospolita, sosna wejmutka, świerk pospolity, topola biała, topola czarna, tulipanowiec amerykański, wiąz górski odmiana zwisająca, wiąz pospolity, wiąz szypułkowy oraz wierzba biała.

W każdej z gmin znajduje się odpowiednio:

- Góra Kalwaria - 19 pomników;
- Konstancin-Jeziorna - 42 pomniki;
- Lesznowola - 11 pomników;
- Piaseczno - 71 pomników;
- Prażmów - 8 pomników;
- Tarczyn - 10 pomników;

1.6.1.6. UŻYTEK EKOLOGICZNY - WOLA GOŁKOWSKA

W powiecie piaseczyńskim znajduje się jeden użytek ekologiczny o powierzchni 1,6 ha. Jest to zbiornik wodny z terenem przyległym w zabytkowym parku dworskim w Woli Gołkowskiej w gminie Piaseczno.

1.6.1.7. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY GÓRKI SZYMONA

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Górki Szymona o powierzchni 9,87 ha zlokalizowany jest w gminie Piaseczno. Celem ochrony jest zachowanie fragmentów krajobrazu naturalnego pagórków wydmych

⁷ źródło: Standardowy Formularz Danych obszar Natura 2000 Łąki Soleckie (PLH140055)

w postaci rozczłonkowanych wałów o nieregularnym kształcie, stanowiących w okolicznym krajobrazie formy dominujące, porośnięte dorodnymi okazami drzew (w tym dębów oraz sosny pospolitej).

1.6.2. LASY

Powiat piaseczyński według Głównego Urzędu Statystycznego z 2015 roku charakteryzuje się lesistością wynoszącą 18,1%. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa we wszystkich gminach powiatu piaseczyńskiego sprawuje Starosta, powierzając jego prowadzenie Nadleśniczemu Nadleśnictwa Chojnów. Lasy niebędące własnością Skarbu Państwa, występujące w granicach powiatu piaseczyńskiego zajmują powierzchnię 3 751,5 ha.

Tabela 3. Powierzchnia lasów w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015

JEDNOSTKA ADMINISTRACYJNA	LASY OGÓŁEM		LASY PUBLICZNE		LASY PUBLICZNE GMINNE		LASY PRYWATNE OGÓŁEM		LESISTOŚĆ [%]	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	[ha]								[%]	
GÓRA KALWARIA	2 379,79	2 528,03	1 259,79	1 259,84	14,00	14,00	1 120,00	1 268,19	16,5	17,5
KONSTANCIN- JEZIORNA	903,72	875,94	533,36	532,94	14,00	14,00	370,36	343,00	11,5	11,1
LESZNOWOLA	885,81	910,83	634,81	634,81	20,00	20,00	251,00	276,02	12,8	13,1
PIASECZNO	3 504,83	3 484,69	2 985,69	2 984,69	40,00	39,00	519,14	500,00	27,3	27,2
PRAŻMÓW	1 916,72	1 800,02	1 164,72	1 164,73	0,00	0,00	752,00	635,29	22,2	20,8
TARCZYN	1 756,45	1 657,46	928,46	928,46	2,00	2,00	827,99	729,00	15,4	14,5
POWIAT PIASECZYŃSKI	11 347,32	11 256,97	7 506,83	7 505,47	90,00	89,00	3 840,49	3 751,50	18,3	18,1

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

2. OCENA REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH CELÓW I ZADAŃ OKREŚLONYCH W POWIATOWYM PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Powiatowy Program Ochrony Środowiska wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę stanu środowiska i ograniczenie negatywnego oddziaływania działalności człowieka.

Podstawowe ogólne wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko określające efektywność działań proekologicznych to:

- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód lądowych, poprawa jakości wód płynących, stojących i wód podziemnych, wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących na terenie Polski;
- poprawa jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza (zwłaszcza zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla zdrowia i zanieczyszczeń wywierających najbardziej niekorzystny wpływ na ekosystemy tj. metale ciężkie, trwałe zanieczyszczenia organiczne, substancje zakwaszające, pyły i lotne związki organiczne);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu, przede wszystkim hałasu komunikacyjnego;
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania oraz ograniczenie zagrożeń dla środowiska ze strony odpadów niebezpiecznych;
- ograniczenie degradacji gleb, zwiększenie skali przywracania obszarów bezpośrednio lub pośrednio zdegradowanych przez działalność gospodarczą do stanu równowagi ekologicznej, ograniczenie pogarszania się jakości środowiska w jednostkach osadniczych i powstrzymanie procesów degradacji zabytków kultury;
- wzrost lesistości, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych oraz wzrost zapasu i przyrost masy drzewnej, a także wzrost poziomu różnorodności biologicznej ekosystemów leśnych i poprawa stanu zdrowotności lasów;
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą.

W warstwie społeczno-administracyjnej następujące wskaźniki aktywności państwa i społeczeństwa opisują jakość zarządzania środowiskiem:

- kompletność regulacji prawnych i tempo ich harmonizacji z prawem wspólnotowym i prawem międzynarodowym;
- spójność i efekty działań w zakresie monitoringu i kontroli;
- zakres i efekty działań edukacyjnych oraz stopień udziału społeczeństwa w procesach decyzyjnych;
- opracowanie i realizowanie przez grupy i organizacje pozarządowe projektów na rzecz ochrony środowiska.

2.1. UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O STANIE ŚRODOWISKA I REALIZACJI PROGRAMU

Duże znaczenie dla możliwości upowszechniania informacji o stanie środowiska i realizacji *Programu* ma powszechny dostęp do informacji o środowisku i procedury udziału społeczeństwa w zarządzaniu środowiskiem, określone w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 353, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.).

Obecnie informacja ekologiczna w Polsce dostępna jest poprzez:

- publikacje Głównego Urzędu Statystycznego;
- publikacje Ministerstwa Środowiska;

- publikacje służb państwowych: Inspekcję Ochrony Środowiska, Państwowy Zakład Higieny, Państwową Inspekcję Sanitarną;
- programy i plany strategiczne oraz inne opracowania jednostek samorządu terytorialnego;
- prasę popularnonaukową o tematyce ekologicznej;
- programy telewizyjne i radiowe;
- publikacje o charakterze edukacyjnym i popularyzatorskim jednostek naukowo-badawczych;
- publikacje opracowane przez organizacje pozarządowe;
- targi i giełdy ekologiczne;
- akcje i kampanie edukacyjne i promocyjne, konkursy w szkołach;
- internet;
- prasę lokalną.

3.2. ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ PITNĄ I GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Zaopatrzenie w wodę pitną oraz gospodarka ściekowa należą do kompetencji samorządów szczebla gminnego.

W poniższej tabeli przedstawiono dane sieci wodociągowej na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015. Długość sieci rozdzielczej wynosiła w 2015 roku ponad 1500 km. Ilość budynków przyłączonych do sieci wodociągowej wynosiła ponad 46 tysięcy. Powiat jest zwodociągowany w 94,1%, w tym gmina Lesznowola w 100%, a Konstancin-Jeziorna w 72,5%. Zużycie wody wahało się od 38,1 do 56,4 m³/osobę.

Tabela 4. Charakterystyka sieci wodociągowej w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015

JEDNOSTKA ADMINISTRACYJNA	DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI ROZDZIELCZEJ [KM]		PRZYŁĄCZA PROWADZĄCE DO BUDYNKÓW MIESZKAŁNYCH I ZBIOROWEGO ZAMIESZKANIA		LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ		ZUŻYCIE WODY W GOSP. DOMOWYCH OGÓŁEM NA 1 MIESZKAŃCA		LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI WODOCIĄGOWEJ
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	[km]		[szt.]		[os.]		[m ³]		[%]
GÓRA KALWARIA	213,3	217,7	7 940	8 078	25 114	b.d.	38,6	42,0	96,8
KONSTANCIN-JEZIORNA	143,9	156,8	3 978	4 025	17 968	b.d.	38,9	43,6	72,5
LESZNOWOLA	214,7	217,8	10 221	10 338	23 578	b.d.	41,9	47,9	100,0
PIASECZNO	539,3	581,1	15 649	16 661	75 723	b.d.	41,0	43,2	96,9
PRAŻMÓW	137,9	141,2	2 850	3 720	10 298	b.d.	36,0	38,1	99,9
TARCZYN	230,7	231,1	3 480	3 461	11 217	b.d.	40,8	56,4	99,5
POWIAT PIASECZYŃSKI	1 479,8	1 545,7	44 118	46 283	163 898	b.d.	40,2	44,3	94,1

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

Stopień skanalizowania powiatu piaseczyńskiego wyniósł w 2015 roku 70,2%, natomiast długość sieci kanalizacyjnej - 941,8 km. Liczba połączeń / przyłączy sanitarnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania kształtowała w 2015 roku się na poziomie 28 721 sztuk. Szczegółowe dane dotyczące sieci kanalizacyjnej znajdują się w tabeli 5.

Tabela 5. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015

JEDNOSTKA ADMINISTRACYJNA	DŁUGOŚĆ CZYNNEJ SIECI KANALIZACYJNEJ		PRZYŁĄCZA PROWADZĄCE DO BUDYNKÓW MIESZKALNYCH I ZBIOROWEGO ZAMIESZKANIA		LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI KANALIZACYJNEJ		LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
	[km]		[szt.]		[os.]		[%]
GÓRA KALWARIA	94,6	85,0	2 801	2 980	13 317	b.d.	51,3
KONSTANCIN-JEZIORNA	115,9	130,3	3 074	3 120	15 331	b.d.	61,8
LESZNOWOLA	278,7	285,4	7 142	7 564	21 144	b.d.	89,7
PIASECZNO	407,7	405,8	13 750	14 193	65 228	b.d.	83,4
PRAŻMÓW	0,0	0,0	0	0	0	b.d.	-
TARCZYN	25,6	35,3	885	864	7 116	b.d.	63,1
POWIAT PIASECZYŃSKI	922,5	941,8	27 652	28 721	122 136	b.d.	70,2

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

Poniżej zestawiono zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony przeciwpowodziowej w latach 2014-2015 na obszarze powiatu piaseczyńskiego, w oparciu o dane uzyskane z gmin oraz przedsiębiorstw działających na ich terenie.

Tabela 6. Przedsięwzięcia z zakresu gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony przeciwpowodziowej na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	3 razy do roku kontrola stanu sprzętu w gminnym magazynie przeciwpowodziowym i OC - zakup 1000 worków oraz aktualizacja planu ochrony przed powodzią	Urząd Gminy Prażmów	660,00	-	środki budżetowe
2.	Uzupełnienie materiałów w magazynie przeciwpowodziowym – zakup plandek zabezpieczających	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	2 541,30	-	środki budżetowe
3.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-pompowej z odgałęzieniami do posesji oraz sieci wodociągowej z odgałęzieniami do posesji w Baszkówce – Etap I	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Piasecznie	7 280 292,95	2 283 748,31	środki budżetowe
4.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-pompowej z odgałęzieniami do posesji oraz sieci wodociągowej z odgałęzieniami do posesji w Głoskowie – Etap I		7 214 143,64	5 752 655,67	
5.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z odgałęzieniami do posesji w ul. Spacerowej w Józefostawiu		169 064,65	165 606,70	
6.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej z odgałęzieniami do działek przy ul. Ruczajowej w Żabieńcu		139 557,15	134 500,00	
7.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z odgałęzieniami do działek w ul. Kwiatów Polskich, Zielony Krąg, Waniliowej i Orężnej położonych po północnej stronie ul. Orężnej w Piasecznie wraz z pompownią i z przewodem tłocznym		605 997,76	189 500,44	

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
8.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-pompowej z odgałęzieniami do posesji w ul. Liliowej, Kwiatów Polskich w Piasecznie	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Piasecznie	200 176,41	61 956,80	środki budżetowe
9.	Budowa sieci wodociągowej wraz z odgałęzieniami do posesji, sieci kanalizacyjnej z odgałęzieniami do posesji, sieciowymi pompowniami ścieków w obrębie ew.: Łbiska, Pęchery-Łbiska, Jazgarzew		359 332,47	-	Samorząd Województwa Mazowieckiego i środki własne
10.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-pompowej z odgałęzieniami do posesji w Bąkowie		327 404,80	-	WFOŚiGW w Warszawie i środki własne
11.	Budowa pompowni Wilanowska wraz z przewodem tłocznym w m. Józefostaw		1 422 965,79	4 057,70	środki budżetowe
12.	Budowa sieci wodociągowej z odgałęzieniami do posesji w Bąkowie		72 467,70	-	
13.	Budowa i rozbudowa SUW Lesznów Pole w Lesznowie	Lesznówskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	3 379 204,00	-	środki budżetowe
14.	Budowa SUW w Marysinie		-	2 982 353,18	PROW i środki własne
15.	Budowa SUW w Łazach		2 448 887,15	-	
16.	Budowa sieci wodociągowej w Marysinie		-	230 037,88	
17.	Budowa zbiornika retencyjnego – oczyszczalnia ścieków w Łazach		-	1 849 075,59	
18.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Garbatka i Jastrzębiec – ETAP I		1 172 772,51	-	środki budżetowe
19.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Garbatka i Jastrzębiec – ETAP II		-	1 561 971,45	
20.	Automatyczna myjnia drobnych elementów na produkcji - zmniejszenie zużycia wody i detergentów myjących	Laboratorium Dr Irena Eris	-	816 000,00	środki własne
21.	Zastosowanie pręgowania jako metody zmniejszającej ilość masy kosmetycznej odprowadzanej do ścieków		-	80 000,00	
22.	Usunięcie 21 szt. Zatorów w 2014 i 8 szt. Zatorów w 2015 z powalonych drzew w korycie rzeki Jezioraki	RZGW Warszawa	38 475,00	7 600,00	budżet państwa
23.	Uzupełnienie narzutu kamiennego na progu stabilizacyjnym przy ujściu rzeki Jezioraki do Wisły		49 239,00	-	
24.	Wycinka 17 szt. Uschniętych drzew rosnących na prawym brzegu Jezioraki na terenie miasta Konstancin-Jeziorna		-	47 535,00	
25.	Budowa wodociągu Góra Kalwaria, ul. Polna Ø110 mm, L=250 mb PE	Zakład Gospodarki Komunalnej Góra Kalwaria Sp. z o.o.	-	35 000,00	środki budżetowe
26.	Budowa wodociągu Góra Kalwaria, ul. Wojska Polskiego, Batalionów, Czerska, Ø 160 mm, L=1000 mb PE		-	208 000,00	
27.	Budowa wodociągu Tomice, ul Sosnowa, Ø 110 mm, L=500 mb PE		-	70 000,00	
28.	Budowa wodociągu Sierzychów, ul. Mazowiecka, Ø 160 mm, L=200 mb PE		-	39 000,00	
29.	Budowa wodociągu Czersk ul. Ks. Mazowieckich/ Warecka/Tysiąclecia, Ø 160 mm, L=1000 mb PE		-	220 000,00	
30.	Budowa wodociągu Czersk Graniczna/Przyborowie, Ø 110 mm, L=230 mb PE		-	32 000,00	
31.	Budowa wodociągu Wojciechowice, Ø 110 mm, L=150 mb PE		-	20 000,00	
32.	Budowa wodociągu Kąty, ul. Reja, Ø 110 mm, L=100 mb PE		-	15 000,00	

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
33.	Budowa wodociągu Kąty ul. Dębowa, Ø 110 mm, L=150 mb PE	Zakład Gospodarki Komunalnej Góra Kalwaria Sp. z o. o.	-	20 000,00	środki budżetowe
34.	Budowa wodociągu Kąty ul. Akacjowa, Ø 110 mm, L=500 mb PE		-	66 000,00	
35.	Budowa wodociągu Kąty ul. Akacjowa, Ø 110 mm, L=250 mb PE		-	35 000,00	
36.	Budowa wodociągu Solec, Ø 110 mm, L=150 mb PE		22 000,00	-	
37.	Budowa wodociągu Kąty, Ø 110 mm, L=830 mb PE, Ø 160 mm, L=445 mb PE		220 000,00	-	
38.	Budowa wodociągu Góra Kalwaria, ul. Polna, Ø 160 mm, L=100 mb PE		21 000,00	-	
39.	Budowa wodociągu Tomice, ul. Sienkiewicza, Ø 110 mm, L=150 mb PE		123 000,00	-	
40.	Budowa wodociągu Kąty, ul. Brzozowa, Ø 110 mm, L=200 mb PE		30 000,00	-	
41.	Budowa SUW „Sobików” Q = 150 m3/h		6 400 000,00	-	4,8 mln pożyczka z WFOŚiGW z 20% umorzeniem
42.	Budowa kanalizacji w m. Wólka Załęska: 526 mb kanałów grawitacyjnych, 178 mb kanałów tłocznych	Zakład Gospodarki Komunalnej Góra Kalwaria Sp. z o. o.	300 000,00	20 000,00	środki budżetowe
43.	Budowa kanalizacji w m. Tomice, ul. Miła: 85 mb kanału grawitacyjnego		30 000,00	-	
44.	Budowa kanalizacji w m. Baniocha, ul. Podleśna: 65 mb kanału grawitacyjnego, 105 mb kanałów tłocznych		-	30 000,00	
45.	Budowa kanalizacji w m. Moczydłów: 224 mb kanału grawitacyjnego		-	30 000,00	
46.	Budowa kanalizacji w m. Łubna, ul. Wiśniowa: 321,5 mb kanału grawitacyjnego		-	100 000,00	
47.	Budowa kanalizacji w m. Kąty, ul. Reja: 118,6 mb kanału grawitacyjnego		-	80 000,00	
48.	Budowa kanalizacji w m. Brzeście, ul. Reja: 211 mb kanału grawitacyjnego		-	90 000,00	
49.	Budowa kanalizacji w m. Góra Kalwaria, ul. Wiśniowa: 80 mb kanału grawitacyjnego		-	30 000,00	
50.	Budowa kanalizacji w m. Góra Kalwaria, ul. Polna: 116 mb kanału grawitacyjnego		50 000,00	-	
51.	Budowa kanalizacji w m. Solec, ul. Rumiankowa: 102 mb kanału grawitacyjnego		100 000,00	-	
52.	Budowa kanalizacji w m. Tomice, ul. Madejowa: 645 mb kanału grawitacyjnego		290 000,00	120 000,00	
53.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Wojska Polskiego w m. Góra Kalwaria do m. Czersk zamek – etap II i IV, V-VII	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria	2 143 243,00	3 657 775,00	WFOŚiGW i środki budżetowe
54.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Lipkowskiej w Górze Kalwarii – dokumentacja		-	48 954,00	środki budżetowe
55.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Rataja w Górze Kalwarii - dokumentacja		-	10 920,00	
56.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Dominikańskiej i 3-go Maja w Górze Kalwarii		-	25 602,00	

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
57.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Leśnej w Górze Kalwarii	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria	123 187,00	-	środki budżetowe
58.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Polnej w Brześćcach		364 699,00	-	
59.	Usunięcie wywrotu drzewa na podstawie wału rz. Jezioroki w Konstancinie-Jeziornie	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	1 944,00	-	budżet państwa
60.	Naprawa korony lewego wału przeciwpowodziowego rz. Jezioroki w km 0+000-5+650 (dowiezienie gruntu, uzupełnienie ubytków)		174 449,42	-	
61.	Udrożnienie rz. Mała w km 7+030-16+270 (koszenie, odmulanie, oczyszczanie przepustów)		87 687,95	-	
62.	Wzmocnienie korpusu prawego wału rz. Jezioroki w km 0+000-0+300 na terenie wsi Obórki (wykonanie bentomatu w skarpie)		102 475,24	-	
63.	Utrzymanie lewego wału rz. Wisły w km 464+300-497+200 – II konserwacja (koszenie)		50 365,36	-	
64.	Utrzymanie rz. Czarna w km 3+700-9+840 (usunięcie przymulisk, wiatrołomów, przetamowań)		17 704,13	-	
65.	Utrzymanie rz. Głuskówka w km 2+300-18+970 (koszenie, odmulanie, czyszczenie przepustów)		98 415,22	-	
66.	Utrzymanie rz. Kanał Złotokłos w km 0+000-1+870 (koszenie, odmulanie, czyszczenie przepustów)		29 111,21	-	
67.	Utrzymanie wałów rz. Jezioroki, lewego w km 0+000-5+637, prawego w km 0+000-5+516 (koszenie) – I II konserwacja		49 932,51	-	
68.	Wycinka drzew z korpusu wału lewego rz. Jezioroki w km 4+747-5+010 w Konstancinie-Jeziornie		48 600,00	-	
69.	Wycinka 1 drzewa rosnącego na skarpie rz. Głuskówka		3 240,00	-	
70.	Utrzymanie lewego wału rz. Wisły w km 464+300-497+200 – I konserwacja (koszenie)		53 874,92	-	
71.	Pierwsza konserwacja lewego wału rz. Wisły w km 464+300-497+200 (koszenie)		-	42 111,33	
72.	Druga konserwacja lewego wału rz. Wisły w km 464+300-497+200 (koszenie)		-	38 613,61	
73.	Pierwsza konserwacja wałów rz. Jezioroki, lewego w km 0+000-5+637, prawego w km 0+000-5+516 (koszenie)		-	32 592,91	
74.	Utrzymanie Kanału Hądziszskiego w km 0+000-5+259 (koszenie, czyszczenie przepustów, hakowanie)		-	62 392,79	
75.	Druga konserwacja wału lewego w km 0+000-5+637 (koszenie)		-	16 337,03	
76.	Utrzymanie rz. Wilanówka w km 9+441-13+597 (koszenie, hakowanie)		-	42 746,34	
77.	Utrzymanie rz. Raszynki w km 12+797-16+993 (koszenie, czyszczenie przepustów, odmulanie)		-	27 961,03	
78.	Wycięcie 8 drzew rosnących na skarpach rz. Głuskówki w m. Głusków		-	8 100,00	
79.	Utrzymanie Kanału Przerzutowego w km 0+000-6+677 (koszenie, hakowanie)		-	54 889,77	
80.	Usunięcie z utylizacją 5 wiatrołomów z koryta rz. Głuskówki		-	3 690,00	
81.	Utrzymanie rz. Czarna w km 3+100-15+369 (koszenie, usuwanie przetamowań i wiatrołomów)		-	43 513,10	

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
82.	Wykonanie odmulenia w ramach utrzymania Kanału Habdzińskiego w km 0+000-5+259	Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	-	27 793,10	budżet państwa
83.	Wykonanie odmulenia w ramach utrzymania rz. Wilanówki w km 0+000-5+259		-	26 786,25	
84.	Przebudowa wałów przeciwpowodziowych rz. Wisły, Królewski Las, zad. II, na odcinku Królewski Las - Kępa Radwankowska - 2,8 km		8 824 050,94	-	
85.	Przebudowa prawobrzeżnego wału rz. Jeziorki, gm. Konstancin-Jeziorna		-	5 504 330,07	
86.	Weryfikacja wydanych pozwoleń wodno-prawnych w zakresie stanu i składu odprowadzanych ścieków. Kontrole zakładów w terenie: - 2014: 15; - 2015: 13; oraz dokumentacje automonitoringowe: - 2014: 15; - 2015: 20.	WIOŚ Warszawa	Brak danych	Brak danych	budżet państwa
87.	Monitoring wód powierzchniowych w zlewni rzeki Wisły (w 1 JCWP w 2015 roku)		-	13 500,00	budżet państwa i WFOŚiGW w Warszawie

źródło: UMiG Piaseczno, UMiG Góra Kalwaria, UG Prażmów, WZMiUW w Warszawie, PWiK w Piasecznie, LPK Sp. z o.o., ZGK Sp. z o.o., Laboratorium Dr Irena Eris, RZGW w Warszawie, WIOŚ w Warszawie

W okresie sprawozdawczym do najczęściej realizowanego zadania w tym sektorze należała rozbudowa i modernizacja istniejącej sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej. Głównym źródłem finansowania zadań był budżet gminy i środki własne jednostek odpowiedzialnych za realizację.

Danymi dotyczącymi stanu czystości wód powierzchniowych na terenie powiatu piaseczyńskiego dysponuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie. Na terenie powiatu w 2015 roku badano jakość wód w jednym punkcie (Wisła do Pilicy do Jeziorki). W 2014 roku badania stanu wód nie były prowadzone. Natomiast w 2013 roku jakość wód badana była w 8 punktach. Charakterystykę punktów jakości JCWP przedstawia tabela 7 i 8. Ogólny stan 8 z 9 stanowisk badawczych rzek powiatu piaseczyńskiego był zły, natomiast na stanowisku Jeziorka - Skolimów ul. Dworska nie wskazano stanu w ogóle. Badania wskaźników chemicznych były zrealizowane tylko na dwóch stanowiskach badawczych, na JCWP Wisła od Pilicy do Jeziorki oraz Wilanówka i wykazały stan poniżej dobrego z przekroczeniami stężeń średniorocznych. We-dług stanu PPK Monitoringu Obszarów Chronionych JCWP Czarna (Zielona) uzyskała stopień dobry, resztę JCWP sklasyfikowano jako stan zły z wyjątkiem JCWP Jeziorka od Kraski do Rowu Jeziorki, która nie otrzymała oceny w tej kategorii.

Monitoring stanu jakości wód prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie w latach 2010-2015 nie obejmował żadnego z jezior występujących na terenie powiatu piaseczyńskiego.

Tabela 7. Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu piaseczyńskiego - część I

NAZWA OCENIANEJ JCWP	WISŁA OD PILICY DO JEZIORKI	CZARNA-CEDRON	JEZIORKA OD ŹRÓDEŁ DO KRASKI	JEZIORKA OD KRASKI DO ROWU JEZIORKI	JEZIORKA OD ROWU JEZIORKI DO UJŚCIA
Rok pomiaru	2015	2013	2013	2013	2013
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Wisła - Kępa Zawadowska	Czarna Cedron - Góra Kalwaria (ujście do Wisły)	Jeziorka - Goscińczyce	Jeziorka - Skolimów ul. Dworska	Jeziorka - Obórki
Typ abiotyczny	21	17	17	19	24
Silnie zmieniona lub sztuczna JCW	nie	tak, silnie zmienione	nie	nie	nie
Program monitoringu	MO, MOC	MO	MO, MOC	MO, MOC	MO, MOC
Klasa elementów biologicznych	V	III	III	II	III
Klasa elementów hydromorfologicznych	II	II	II	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych	II	PPD	PSD	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	II	-	-	I	-
Stan/potencjał ekologiczny	ZŁY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	DOBRY	UMIARKOWANY
Czy JCW występują na obszarze chronionym?	tak	nie	tak	tak	tak
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	nie spełnia wymagań	nie dotyczy	nie spełnia wymagań	spełnia wymagania	nie spełnia wymagań
Stan chemiczny	PSD_sr	-	-	-	-
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	ZŁY	-	ZŁY	-	ZŁY
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	-	ZŁY

Objaśnienia:

Typ abiotyczny: 17 - potok nizinny piaszczysty || 19 - rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta || 21 - wielka rzeka nizinna || 24 - mała i średnia rzeka na obszarze będące pod wpływem procesów torfotwórczych

Program monitoringu: MO - monitoring operacyjny || MOC - monitoring obszarów chronionych

Klasa elementów biologicznych: I - stan bardzo dobry /potencjał maksymalny || II - stan dobry/potencjał dobry || III - stan/potencjał umiarkowany || IV - stan/potencjał słaby || V - stan/potencjał zły

Klasa elementów hydromorfologicznych: I - stan bardzo dobry/potencjał maksymalny || II - stan dobry/potencjał dobry

Klasa elementów fizykochemicznych: I - stan bardzo dobry/potencjał maksymalny || II - stan dobry/potencjał dobry || PSD/PPD - poniżej stanu/potencjału dobrego

Stan chemiczny: PSD_sr - poniżej stanu dobrego, przekroczone stężenie średnioroczne

źródło: Monitoring rzek w latach 2010-2015, WIOŚ Warszawa

Tabela 8. Ocena stanu wód płynących na terenie powiatu piaseczyńskiego - część II

NAZWA OCENIANEJ JCWP	GŁOSKÓWKA	TARCZYŃKA	CZARNA	MAŁA
Rok pomiaru	2013	2013	2013	2013
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Głoskówka - Głosków (most na drodze Piaseczno-Runów)	Tarczyńska - Prace (ujście do Jezioraki)	Czarna (Zielona) - Żabieniec	Mała - Konstancin (park ul. Matejki)
Typ abiotyczny	17	17	17	17
Silnie zmieniona lub sztuczna JCW	nie	nie	nie	nie
Program monitoringu	MO,	MO, MOC	MO, MOC	MO, MOC
Klasa elementów biologicznych	III	III	V	IV
Klasa elementów hydromorfologicznych	II	II	II	II
Klasa elementów fizykochemicznych	II	PSD	II	PSD
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	-	-	-	-
Stan/potencjał ekologiczny	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	ZŁY	SŁABY
Czy JCW występują na obszarze chronionym?	tak	tak	tak	tak
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	nie spełnia wymagań	nie spełnia wymagań	nie spełnia wymagań	nie spełnia wymagań
Stan chemiczny	-	-	-	-
Weryfikacja stanu wód ze względu na ocenę spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY

Objaśnienia:

Typ abiotyczny: 17 - potok nizinny piaszczysty

Program monitoringu: MO - monitoring operacyjny || MOC - monitoring obszarów chronionych

Klasa elementów biologicznych: I - stan bardzo dobry /potencjał maksymalny || II - stan dobry/potencjał dobry || III - stan/potencjał umiarkowany || IV - stan/potencjał słaby || V - stan/potencjał zły

Klasa elementów hydromorfologicznych: I - stan bardzo dobry/potencjał maksymalny || II - stan dobry/potencjał dobry

Klasa elementów fizykochemicznych: I - stan bardzo dobry/potencjał maksymalny || II - stan dobry/potencjał dobry || PSD/PPD - poniżej stanu/potencjału dobrego

źródło: Monitoring rzek w latach 2010-2015, WIOŚ Warszawa

2.3. GOSPODARKA ODPADAMI

Odpady komunalne zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

W 2015 roku na terenie powiatu zebrano 15 982,68 Mg odpadów⁸. Z tego 4 864,6 Mg odpadów zostało przekazanych do RIPOK (regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych) w celu poddania ich mechaniczno-biologicznemu przetwarzaniu.

Tabela 9. Zestawienie ilości odpadów selektywnie zebranych z terenu powiatu piaseczyńskiego [Mg/rok]

KOD ODPADÓW	NAZWA ODPADU	GÓRA KALWARIA	LESZNOWOLA	PIASECZNO	PRAŻMÓW
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	52,1	-	-	0,8
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,4	-	-	74,6
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	-	-	-	9,2
15 01 04	Opakowania z metali	5,9	-	-	2,6
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	644,1	1 043,3	16 951,5	-
15 01 07	Opakowania ze szkła	388,2	371,8	827,0	203,5
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	-	3,2	-	-
16 01 03	Zużyte opony	7,7	7,2	-	10,68
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	271,3	-	3 166,3	-
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	48,2	185,5	417,6	9,7
17 02 01	Drewno	-	4,4	-	-
17 02 03	Tworzywa sztuczne	-	3,4	-	-
17 04 05	Żelazo i stal	-	0,8	-	-
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	5,5	0,6	280,9	-
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	-	43,7	-	-
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,8	2,6	14,1	2,6
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	-	0,9	-	-

⁸ Brak danych z Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna, Urzędu Gminy Tarczyn

KOD ODPADÓW	NAZWA ODPADU	GÓRA KALWARIA	LESZNOWOLA	PIASECZNO	PRAŻMÓW
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,4	-	0,1	-
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,1	4,5	5,6	5,2
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	12,7	4,0	10,0	9,9
20 01 39	Tworzywa sztuczne	-	-	-	6,2
20 01 40	Metale	-	-	-	71,7
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	523,0	-	-	230,7
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	432,6	680,3	-	-
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	4864,6	6 636,9	2997,0	1442,7
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	203,9	178,0	343,1	48,8
RAZEM		7 467,5	1 490,9	4 895,4	2 128,88
15 982,68 Mg					

źródło: Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria, Urząd Gminy Lesznowola, Urząd Miasta i Gminy Piaseczno oraz Urząd Gminy Prażmów

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu piaseczyńskiego zrealizowano przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami i utrzymania czystości w gminie, które przedstawiono w tabeli poniżej, w oparciu o dane pozyskane z gmin powiatu.

Tabela 10. Przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	Odbiór azbestu od mieszkańców gminy Prażmów na podstawie złożonych wniosków	Urząd Gminy Prażmów	22 000,00	28 000,00	WFOŚiGW i środki budżetowe
2.	Odbiór odpadów niebezpiecznych zawierających azbest o kodach 17 06 01 i 17 06 05, w tym ich załadunek, transport i unieszkodliwienie: - w 2014 r. – 220,87 Mg - w 2015 r. – 225,28 Mg	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	66 664,86 (w tym dotacja 38 178,00)	61 304,67 (w tym dotacja 23 389,94)	
3.	Inwentaryzacja wyrobów azbestowych na terenie gminy Piaseczno		-	29 520,00 (w tym dotacja 23 600,00)	środki budżetowe i dotacja z Ministerstwa Gospodarki
4.	Działania informacyjne dot. funkcjonowania systemu gospodarki odpadami za pomocą: publikacji prasowych, ulotek, strony internetowej, spotkań z mieszkańcami, imprez plenerowych, akcji edukacyjnych w zakresie selektywnej zbiórki		101 521,69	67 043,71	środki budżetowe
5.	Czyszczenie ulic na mokro w okresie wiosna-jesień		30 000,00	404 000,00	

źródło: UG Prażmów, UMiG Piaseczno

2.4. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Dane dotyczące zmian jakości powietrza na terenie powiatu piaszczyńskiego uzyskano z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Począwszy od 2002 roku rocznej oceny jakości powietrza dokonuje się w tzw. strefach. Obszar powiatu piaszczyńskiego wchodzi w skład strefy mazowieckiej. Prowadzona ocena ma na celu monitorowanie zmian jakości powietrza i powinna skutkować podjęciem działań powodujących zmniejszenia stężeń zanieczyszczeń w powietrzu przynajmniej do poziomu stężenia dopuszczalnego na terenie kraju w określonym terminie. Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch niezależnych grup kryteriów:

Ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, które obejmują badanie następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenek siarki - SO_2 ;
- dwutlenek azotu - NO_2 ;
- tlenek węgla - CO ;
- benzen - C_6H_6 ;
- ozon - O_3 ;
- pył PM_{10} ;
- ołów - Pb w PM_{10} ;
- arsen - As w PM_{10} ;
- kadm - Cd w PM_{10} ;
- nikiel - Ni w PM_{10} ;
- benzo(a)piren - $\text{B}_{(a)}\text{P}$ w pyłe PM_{10} ;
- pył $\text{PM}_{2,5}$.

Ustanowionych ze względu na ochronę roślin, które obejmują badanie następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki - SO_2 ;
- tlenków azotu - NO_x ;
- ozonu - O_3 .

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowi:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

- dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;
 - klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe;
- dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
 - klasa D1 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego;
 - klasa D2 – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Tabela 11. Wyniki klasyfikacji jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia w latach 2014-2015 dla strefy mazowieckiej

ROK	KLASY DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ W OBSZARZE STREFY											
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	PM _{2,5}	C ₆ H ₆	CO	Pb	As	Cd	Ni	B _(a) P	O ₃
2014	A	A	C	C	A	A	A	A	A	A	C	A
												D2
2015	A	A	C	C	A	A	A	A	A	A	C	A
												D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim, raport za rok 2014 i 2015, WIOŚ Warszawa

W 2014 i 2015 roku strefę mazowiecką dla dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), kadmu (Cd), arsenu (Ar), niklu (Ni), ołowiu (Pb), benzeno (C₆H₆), tlenku węgla (CO) i ozonu (O₃) zaliczono do klasy A. Do klasy C zaliczono strefę ze względu na poziom benzo(a)pirenu (B_(a)P) oraz pył zawieszony PM₁₀ i PM_{2,5}. Przypisanie całej strefie mazowieckiej klasy C dla powyższych zanieczyszczeń nie oznacza, że przekroczenia występują na całym obszarze. Oznacza to, że na obszarze strefy są miejsca wymagające podjęcia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Strefa mazowiecka, na obszarze której znajduje się powiat piaseczyński, w ocenie za rok 2014 i 2015 otrzymała klasę D2 ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego przez stężenia ozonu. Dla stref w klasie D2 nie jest wymagane opracowanie programu ochrony powietrza. Działania wymagane w tym przypadku to ograniczenie emisji lotnych związków organicznych jako prekursorów ozonu, które to działania powinny być ujęte w wojewódzkich programach ochrony środowiska.

W ocenie jakości powietrza za rok 2014 i 2015 dla strefy mazowieckiej, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony roślin, nie stwierdzono przekroczeń dla: dwutlenku siarki i tlenków azotu. Zachowane zostały również poziomy docelowe dla ozonu założone do osiągnięcia w roku 2010. Natomiast nadal pozostają zagrożone poziomy celów długoterminowych dla ozonu ustalone do osiągnięcia na rok 2020.

Tabela 12. Wyniki klasyfikacji jakości powietrza pod kątem ochrony roślin w latach 2014-2015 dla strefy mazowieckiej

NAZWA STREFY	KOD STREFY	ROK	SYMBOL KLASY DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ W STREFIE			
			SO ₂	NO _x	O ₃ (AOT40)	
					POZIOM DOCELOWY	POZIOM CELU DŁUGOTERMINOWEGO
STREFA MAZOWIECKA	PL1404	2014	A	A	A	D2
		2015	A	A	A	D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok 2014 i 2015, WIOŚ Warszawa

Na terenie powiatu piaseczyńskiego nie funkcjonuje stacja pomiarowa jakości powietrza.

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu piaseczyńskiego zrealizowano m.in. niżej wymienione przedsięwzięcia mające na celu ochronę powietrza, które przedstawiono w poniższej tabeli, w oparciu o dane pozyskane z gmin powiatu oraz innych instytucji i podmiotów.

Tabela 13. Przedsięwzięcia związane z ochroną powietrza na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	Zmiana konstrukcji dachu oraz remont budynku przy ul. Ryxa 53, Prażmów	Urząd Gminy Prażmów	150 000,00	-	środki budżetowe
2.	Wymiana dachu w budynku OSP Wągradno, ul. Słoneczna 2 oraz modernizacja; wymiana okien w przedszkolu gminnym, ul. Główna 49, Nowy Prażmów		-	33 000,00	
3.	Remont nawierzchni bitumicznych dróg gminnych na terenie gminy Prażmów o łącznej długości 8175 mb.		-	1 392 371,43	
4.	Budowa obwodnicy Lesznawoli w ciągu drogi wojewódzkiej 721 (nowy przebieg; dokumentacja)	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie	513 819,84	-	środki własne województwa mazowieckiego i pomoc Urzędu Gminy Lesznawola
5.	Budowa drogi wojewódzkiej 722 Piaseczno - Lesznawola - Grójec na odc. od km 8+350 do 10+945 w m. Bogatki (nawierzchnia)		-	2 059 154,87	środki własne województwa mazowieckiego
6.	Przebudowa DW 724 w m. Brzeście, gm. Góra Kalwaria w km 21+975 (odwodnienie-dokumentacja, przebudowa + nadzór)		186 503,34	-	
7.	Remont DW 722 od km 15+050 do km 16+105 w m. Nowy Prażmów (nawierzchnia)		-	707 744,63	
8.	Rozbudowa DW 683 na odc. od km 12+360 do km 12+670 wraz z rozbiórką i budową obiektu mostowego w m. Julianów		-	2 756 347,00	
9.	Przebudowa DW 721 Nadarzyn-Duchnow (dokumentacja): - rozbudowa odc. w granicach m. Piaseczna do przekroju dwujezdniowego - przebudowa odc. od DK 7 do DK 8		-	59 780,00	
10.	Budowa obwodnicy Lesznawoli w ciągu drogi wojewódzkiej 721 (nowy przebieg) - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego (dokumentacja)		-	409 980,16	
11.	Przebudowa DW 722 na odc. od ul. Pod Bateriami w Piasecznie do ul. Górnej w m. Jazgarzew, od km 4+485 do km 6+377 na terenie gm. Piaseczno (etap I opracowanie dokumentacji)		-	551 440,00	
12.	Budowa 3741 mb chodników i ścieżek rowerowych	Urząd Gminy Lesznawola	-	700 000,00	środki budżetowe
13.	Budowa i modernizacja dróg: - 1708 mb (2014 r.) - 5397 mb (2015 r.)		1 056 358,00	6 206 000,00	
14.	Przebudowa SP nr 1 - koszty projektu, ekspertyzy i budowy Sali gimnastycznej, odwodnienie terenu szkoły, odgrzybienia i osuszenia fundamentów oraz termomodernizacji	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	17 020 179,49	-	środki budżetowe oraz Inicjatywa Jessica
15.	Rewitalizacja budynku dworca PKP przy ul. Dworcowej w Piasecznie		-	3 334 630,69	
16.	Opracowanie koncepcji projektów oraz termomodernizacja, nadbudowa, rozbudowa i przebudowa budynku nad istniejącą stołówką z zapleczem kuchennym w ZSP w Złotokłosie, ul. Traugutta 10		1 725 221,87	-	środki budżetowe
17.	Rozbudowa SP w Zalesiu Górnym przy ul. Sarenki 20 (projekt rozbudowy o nowy budynek z przeznaczeniem na szkołę podstawową, modernizacja istniejącego budynku z przeznaczeniem na gimnazjum; termomodernizacja istniejących zabudowań)		-	18 142 601,79	

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
18.	Termomodernizacja budynku OSP w Grochowej	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	-	59 903,89	środki budżetowe
19.	Modernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Urbanistów 2 w Julianowie (budowa przyłącza gazu i pomieszczenia technicznego z gazomierzem, instalacja CO i ciepłej wody)		179 511,04	-	
20.	Modernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Urbanistów 2 w Julianowie (budowa przyłącza gazu i pomieszczenia technicznego z gazomierzem, instalacja CO i ciepłej wody)		-	179 518,19	
21.	Projekt i realizacja wymiany pokrycia gmachu budynku przy ul. Sierakowskiego 11 w Piasecznie wraz z ułożeniem izolacji termicznej dachu		-	353 099,54	
22.	Termomodernizacja części budynku Przedszkola nr 2 w Piasecznie przy ul. Longinusa 25		-	33 000,00	
23.	Udzielanie dotacji celowej na zakup kotłów gazowych, gazowo-olejowych, olejowych lub urządzeń elektrycznych		4 561,83	13 145,00	
24.	Budowa ścieżek rowerowych: wykonanie ciągu pieszo-rowerowego na przedłużeniu ul. Kombatantów od ul. Cyraneczki do ul. Działkowej w Piasecznie		290 280,00	-	
25.	Budowa ścieżek rowerowych w Piasecznie - wykonanie ciągu pieszo-rowerowego: - ul. Mleczarska na odc. od ul. Raszyńskiej do ul. Okulickiego, - ul. Julianowska od ul. Przesmyckiego w Piasecznie do ul. Kameralnej w Józefosławiu wraz z rozbudową ul. Kombatantów – etapy I-IV		-	2 357 377,00	
26.	Utwardzenie nawierzchni dróg – wykonanie nawierzchni asfaltowej na: ul. Tetmajera, Sułkowskiego, Herberta, Pułaskiego, Traugutta, Norwida, Piaseczno; ul. Pięknej, Poranku, jastrzębi Lot - Zalesie Górne; ul. Św. Antoniego - Antoninów; ul. Dzikiej Mięty - Robercin; ul. Partyzantów - Chojnów; ul. Piaskowa - Chylce; ul. Zacisze - Głusków - Letnisko; ul. Czarodziejaska, Bajkowych Domków, Gruszek i Jabłuszek - Wólka Kozodawska; ul. Graniczna, Wschodnia, Przechodnia, Łąkowa - Żabieniec; ul. Szklarniowa - Mieszkowo; ul. Pracka - Henryków Uroczę		6 062 990,00	-	
27.	Utwardzenie nawierzchni dróg – wykonanie nawierzchni asfaltowej na: ul. Traugutta, Batorego, Morcinka, Gałczyńskiego, Gojawczyńskiej, Północnej, Rejtana, Staropolskiej - Piaseczno; ul. Szerokiej, Przeskok, Przebudzenia Wiosny, Piaseczyńskiej - Zalesie Górne; ul. Prackiej, Wroniej, Mokrej - Henryków Uroczę; ul. Szklarniowej, Traktowej - Mieszkowo; ul. Zawadzkiej - Wólka Pracka; ul. Słonecznej - Szczaki; ul. Wierzbowej, Kolejowej, Leśnej, Przelotowej, Złotego Karpia, Łąkowej, Wschodniej - Żabieniec; ul. Karłowickiej - Głusków; ul. Przy Akacjach - Wola Gołkowska		-	5 659 082,00	
28.	Utwardzenie kostką nawierzchni ulic: al. Brzóz, Czarneckiego, Piaseczno; Sarmackiej, Głusków-Letnisko		1 193 863,00	-	

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
29.	Utwardzenie kostką betonową nawierzchni ul. Zielonej w Piasecznie	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	-	359 160,00	środki budżetowe
30.	Utwardzenie nawierzchni dróg – rozbudowa ul. Julianowskiej od ul. Przesmyckiego w Piasecznie do ul. Kameralnej w Józefosławiu wraz z rozbudową ul. Kombatantów – etap V		675 47,00	-	
31.	Rozbudowa ul. Mleczarskiej na odc. ul. Raszyńska – Okulickiego w Piasecznie		-	3 226 403,00	
32.	Utwardzenie nawierzchni dróg – odc. ul. Hajduczka - ul. Jana Kazimierza w Piasecznie		352 303,00	-	
33.	Przebudowa ul. Saperów w Piasecznie na odc. ul. Dworcowa - ul. Towarowa		-	221 175,00	
34.	Uruchomienie linii komunikacyjnych: L-24 i L-25 P1, P2, P3		73 793,00	228 940,00	
35.	Budowa chodnika: - przy ul. Wareckiej i Książąt Mazowieckich, - w m. Krzaki Czaplinkowskie – etap II, - w m. Krzaki Czaplinkowskie – etap III, - wzdłuż ul. Mariańskiej w Górze Kalwarii (dokumentacja), - wzdłuż ul. Mariańskiej w Górze Kalwarii, - wzdłuż ul. Wolskiej w Dobieszu (dokumentacja), - wzdłuż ul. Wolskiej w Dobieszu, - wzdłuż ul. Budowlanych i Kalwaryjskiej w Górze Kalwarii, - w m. Mikówiec, - na ul. Wiejskiej w Baniosze, - wzdłuż ul. Wrzosowej w Kątach	Urząd Miasta i Gminy Góra Kalwaria	25 043,00 34 270,00 19 800,00 4 920,00 194 590,00 36 384,00 59 036,00 88 726,00	18 910,00 48 000,00 21 755,00	środki budżetowe
36.	Budowa: - ul. Modrzewiowej w Łubnej, - ul. Ku Stońcu w Wólce Załęskiej, - ul. Klonowej w Górze Kalwarii, - ul. 16 Stycznia w Górze Kalwarii, - ul. Ks. Sajny w Górze Kalwarii - ul. Kościelnej w Czachówku – dokumentacja, - ul. Brzozowej w Górze Kalwarii - dokumentacja		356 557,00 238 012,00 90 927,00 159 800,00 1 089 906,00 38 130,00	14 460,00	
37.	Przebudowa: - ul. Długiej w Baniosze, - ul. Wareckiej i Książąt Mazowieckich w Czersku, - części ul. Dominikańskiej i 3-go Maja w Górze Kalwarii		-	347 766,00 1 595 466,00 593 487,00	Narodowy Program przebudowy Dróg Lokalnych i środki budżetowe
38.	Kontrole zakładów w terenie oraz kontrole dokumentacyjne W roku 2014: - w terenie 68, - dokumentacyjne 166, w tym kontroli automonitoringowych 118; W roku 2015: - w terenie 65, - dokumentacyjne 145, w tym kontroli automonitoringowych 82	WIOŚ Warszawa	brak danych	brak danych	
39.	Monitoring jakości powietrza w ramach wojewódzkiej sieci automatycznych i manualnych stacji – ocena w 4 strefach w województwie na podstawie wykonanych pomiarów oraz modelowania matematycznego		brak danych	brak danych	budżet państwa i WFOŚiGW w Warszawie
40.	Monitoring hałasu komunikacyjnego w 2014 r. w 1 pp Konstancin-Jeziorna		23 600,00	-	

źródło: UG Prażmów, Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie, UMig Góra Kalwaria, UMig Piaseczno, UG Lesznówola, WIOŚ Warszawa,

2.5. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM NIEJONIZUJĄCYM

Na terenie powiatu piaseczyńskiego głównym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska jest hałas komunikacyjny, w mniejszym stopniu natomiast hałas pochodzący z obiektów przemysłowych. Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego środowiska wymaga konsekwentnego uwzględniania zagadnień akustycznych w polityce przestrzennej, w szczególności na etapie uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego. Szczególne znaczenie ma jednoznaczność zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, umożliwiającą przypisanie poszczególnym wyróżnionym w planie kategoriom terenów dopuszczalnej wartości poziomu hałasu w środowisku. Spełnienie tego wymagania jest niezbędne dla prawidłowego ustalenia szczegółowego zagospodarowania terenu, zwłaszcza położenia nieprzekraczalnej linii zabudowy w stosunku do źródeł hałasu lub możliwości prowadzenia różnego rodzaju działalności oraz realizacji zabudowy o różnych funkcjach.

Drogi krajowe i wojewódzkie przebiegające przez powiat piaseczyński przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Charakterystyka dróg krajowych i wojewódzkich na terenie powiatu piaseczyńskiego

NR DROGI	PRZEBIEG	DŁUGOŚĆ NA TERENIE POWIATU[km]
DROGI KRAJOWE		59,959
7	Żukowo (Droga 20) - Gdańsk (Węzeł "Gdańsk Karczemki" - Węzeł "Gdańsk Południe") - Elbląg - Ostróda - Olsztynek - Płońsk - Warszawa - Janki - Grójec - Radom - Kielce - Kraków - Rabka-Zdrój - Chyżne - Granica Państwa	18,696
50	Ciechanów - Płońsk - Wyszogród - Ruszki - Sochaczew - Mszczonów - Grójec - Góra Kalwaria - Kołbiel - Mińsk Mazowiecki - Łochów - Ostrów Mazowiecka	10,404
79	Warszawa - Kozienice - Zwoleń - Sandomierz - Połaniec - Nowe Brzesko - Kraków - Trzebinia - Chrzanów - Jaworzno - Katowice - Chorzów - Bytom	30,859
DROGI WOJEWÓDZKIE		134,22
680	Góra Kalwaria (DK nr 50) - rz. Wisła - Ostrówek (DK nr 50)	1,470
683	Wola Prażmowska (DW 722) - Wola Wągrowzka - Kamionka - Uwieliny Duchowne - Gabrielin - Julianów - Czachówek - st. kol. Czachówek Wsch. - Sobików - Dębówka (DK nr 50)	21,409
712	Habdzin (DW 721) - Gassy - rz. Wisła - Karczew - DW 801	4,046
721	Nadarzyn - Piaseczno - Rz. Wisła - Wiązowna - Duchnow	22,457
722	Piaseczno (DK nr 79) - Lesznowola - Grójec (DK nr 50)	20,531
724	Warszawa (gr. miasta) - Konstancin-Jeziorna - Góra Kalwaria	15,896
731	Potycz - Warka - Falęcice - Białobrzegi	0,938
734	Baniocha (DK nr 79) - Kawęczyn - Dębówka - rz. Wisła - Nadbrzeż - Otwock Wlk. - Wygoda (DW 801)	7,930
739	Brzumin (DK nr 79) - rz. Wisła - Piwonin - Sobienie Jeziory - Osieck (DW 805)	5,700
769	st. kol. Góra Kalwaria - DK nr 79	1,006
778	st. kol. Tarczyn - DK nr 7	0,565
868	Słomczyn - Cieciszew - Imielin - Gassy	5,168
873	Pilawa - Zalesie Górne (st. kol.)	3,878
876	Chudolipie (DK nr 50) - Piotrowice - Many - Tarczyn - Łoś (DW 722)	17,951

źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie oraz Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie

Na terenie powiatu zlokalizowano punkty pomiarowe natężenia ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich wykonane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w 2015 roku (tabela 15). Natomiast nie ma aktualnych danych dotyczących natężenia ruchu na drogach powiatowych oraz gminnych. Należy jednak spodziewać się, że będzie on mniejszy niż na drogach krajowych i wojewódzkich.

Tabela 15. Natężenie ruchu na drogach krajowych i wojewódzkich na obszarze powiatu piaseczyńskiego w 2015 roku

NR DROGI	NR PUNKTU POMIAROWEGO	NAZWA ODCINKA	SDR 2015
DROGI KRAJOWE			
7	10911	Magdalenka - Tarczyn	40883
	10401	Tarczyn - Grójec	30995
50	10409	Grójec - Góra Kalwaria	12430
	10304	Góra Kalwaria - Sobiekursk	17436
79	10922	Warszawa - Mysiadło	63190
	10915	Mysiadło - Piaseczno	56296
	10916	Piaseczno /obwodnica/	22414
	10923	Piaseczno - Łubna	16585
	10917	Łubna - Góra Kalwaria	16845
	10416	Góra Kalwaria /przejście/	15492
	10410	Góra Kalwaria - Potycz	12815
DROGI WOJEWÓDZKIE			
680	14131	Góra Kalwaria - rz. Wisła - Ostrówek	208
683	14132	Prażmów - Sobików - Dębówka	1838
712	14154	Habdzin - Gassy - rz. Wisła	941
721	14170	Sękocin Las - Piaseczno	13616
	14171	Piaseczno - Konstancin-Jeziorna	12781
721	14172	Konstancin-Jeziorna /Przejście/	20481
	14173	Konstancin-Jeziorna - Opacz /rz. Wisła/	2526
722	14178	Piaseczno /przejście/	22637
	14179	Piaseczno - Jazgarzew	6993
	14180	Jazgarzew - Łoś	4728
	14181	Łoś - Prażmów	3093
	14182	Prażmów - Grójec	2336
724	14183	Warszawa - Konstancin Jeziorna	34352
	14184	Konstancin-Jeziorna - Góra Kalwaria	9947
731	14199	Potycz - Warka	5173
734	14209	Baniocha - Kawęczyn - Dębówka - rz. Wisła	521
739	14217	Brzumin /DW 79/ - Czersk - rz. Wisła	1732
769	14231	st. kol. Góra Kalwaria - DK nr 79	928

NR DROGI	NR PUNKTU POMIAROWEGO	NAZWA ODCINKA	SDR 2015
778	14232	st. kol. Tarczyn - DK nr 7	423
868	14269	Słomczyn - Cieciszew - Imielin - Gassy	780
873	14270	Pilawa - Zalesie Górne	5611
876	14300	Piotrowice - Many - Tarczyn	1828
	14303	Tarczyn /przejście/	8072
	14273	Tarczyn - Korzeniówka	5676
	14304	Korzeniówka - Łoś	2236

źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Generalny pomiar ruchu w 2015 roku

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi - w zależności od przeznaczenia terenu - od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 65 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB⁹.

Zarządzający drogą zobowiązany jest do podejmowania działań ograniczających stwierdzone uciążliwości akustyczne, ale jeżeli hałas powstaje w związku z eksploatacją drogi, nie przewiduje się wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Dlatego tak istotne jest uwzględnienie problemu narażenia na hałas w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez ustalenia dotyczące nieprzekraczalnej linii zabudowy oraz korzystne z akustycznego punktu widzenia zagospodarowanie terenu w bezpośrednim sąsiedztwie źródła hałasu.

W listopadzie 2015 roku na terenie powiatu piaszczyńskiego przeprowadzono pomiar hałasu na drogach wojewódzkich. Sprawozdanie z pomiarów zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 16. Pomiar hałasu na drogach wojewódzkich na terenie powiatu piaszczyńskiego w 2015 roku

NR DROGI	KILOMETRAŻ	PUNKT POMIAROWY	PORA DOBY	WARTOŚĆ RÓWNOWAŻNEGO POZIOMU DŹWIĘKU (ZMIERZONE)	WARTOŚĆ RÓWNOWAŻNEGO POZIOMU DŹWIĘKU PO KOREKCIE (Z UWAGI NA LOKALIZACJĘ PUNKTU POMIAROWEGO PRZY ELEWACJI BUDYNKU)	WARTOŚĆ RÓWNOWAŻNEGO POZIOMU DŹWIĘKU (OBLICZONE)	RÓŻNICA POMIĘDZY HAŁASEM POMIAROWYM A POZIOMEM DOPUSZCZALNYM	NIEPEWNOŚĆ OSZACOWANIA WYNIKÓW POMIARÓW
				[dB]				
721	7+150	Lesznówola ul. Słoneczna k. banku	dzień	68,8	65,8	66,1	0,8	1,4
			noc	63,9	60,9	60,4	4,9	

⁹ źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2017 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

NR DROGI	KILOMETRAŻ	PUNKT POMIAROWY	PORA DOBY	WARTOŚĆ RÓWNOWAŻNEGO POZIOMU DŹWIĘKU (ZMIERZONE)	WARTOŚĆ RÓWNOWAŻNEGO POZIOMU DŹWIĘKU PO KOREKCIE (Z UWAGI NA LOKALIZACJĘ PUNKTU POMIAROWEGO PRZY ELEWACJI BUDYNKU)	WARTOŚĆ RÓWNOWAŻNEGO POZIOMU DŹWIĘKU (OBLICZONE)	RÓŻNICA POMIĘDZY HAŁASEM POMIERNYM A POZIOMEM DOPUSZCZALNYM	NIEPEWNOŚĆ OSZACOWANIA WYNIKÓW POMIARÓW
				[dB]				
721	20+550	Konstancin-Jeziorna ul. Towarowa	dzień	68,0	65,0	64,1	-	1,4
			noc	60,2	57,2	57,0	1,2	
	17+150	Chyliczki ul. Wschodnia/Śloneczna k. masztu	dzień	71,8	68,8	69,0	3,8	
			noc	63,8	60,8	59,9	4,8	
	21+050	Konstancin-Jeziorna ul. Warszawska/Skolimowska	dzień	71,8	68,8	69,8	3,8	
			noc	65,5	62,5	62	6,5	
722	0+550	Piaseczno ul. 17 Stycznia/Staszica	dzień	66,2	63,2	63,9	-	
			noc	58,4	5,4	54,6	-	
	2+200	Piaseczno ul. Stołeczna/Śląska	dzień	65,4	65,4	66,5	4,4	
			noc	56,2	56,2	55,4	0,2	
	3+600	Piaseczno ul. Pod Bateriami/Longinusa	dzień	70,0	70,0	69,6	5,0	
			noc	63,4	63,4	62,4	7,4	
724	12+400	Konstancin-Jeziorna ul. Warszawska/Śloneczna	dzień	67,5	67,5	67,2	2,5	
			noc	61,0	61,0	60,0	5,0	
	19+950	Kawęczyn 18	dzień	67,2	64,2	65,0	-	
			noc	61,0	58,0	58,2	2,0	

Objaśnienia: dzień 6:00-22:00 || noc 22:00-6:00

źródło: Mazowiecki Zarząd dróg Wojewódzkich w Warszawie

W większości punktów pomiarowych zanotowano przekroczenia wartości dopuszczalnych. Przekroczenia wahały się od 0,8 dB do 5,0 dB w dzień i 0,2 dB do 7,4 dB w nocy.

Oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie nie dysponuje aktualnymi wynikami poziomu hałasu komunikacyjnego dla dróg krajowych nr 7, 50 i 79 na terenie powiatu piaseczyńskiego, ponieważ nie były one objęte w ramach Generalnego Pomiaru Hałasu w 2015 roku. Na ww. odcinkach dróg krajowych oraz wojewódzkich w powiecie brak jest ekranów akustycznych.

Monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa, w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy;

- pozostałych miastach;
- terenach wiejskich.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

W powiecie piaseczyńskim Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie wykonał pomiary natężenia pola elektromagnetycznego w 2015 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w następujących 3 lokalizacjach:

- Piaseczno ul. Jana Pawła II (wynik 0,37 V/m);
- Lesznów ul. Gminnej Rady Narodowej 56A (wynik 0,66 V/m);
- Łazy, ul. Polna (wynik 0,8 V/m).

W żadnym z ww. punktów nie zanotowano przekroczeń poziomu dopuszczalnego, który wynosi 7 V/m.

W roku 2015, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całego województwa Mazowieckiego, w tym na terenie powiatu piaseczyńskiego, w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Pomimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

Wszystkie inwestycje prowadzone w omawianym okresie czasowym w zakresie poprawy stanu akustycznego powiatu piaseczyńskiego były związane z budową i modernizacją dróg. Wykaz inwestycji zawiera tabela 13. w rozdziale 2.4.

Tabela 17. Przedsięwzięcia związane z ochroną przed promieniowaniem niejonizującym na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	Monitoring pól elektromagnetycznych w 2015 roku w 3 punktach pomiarowych (Piaseczno, Lesznów, Łazy)	WIOŚ Warszawa	-	2 000,00	budżet państwa i WFOŚiGW w Warszawie

źródło: WIOŚ Warszawa

2.6. OCHRONA PRZYRODY

Na terenie powiatu piaseczyńskiego występuje wiele obszarów chronionych, m.in. Chojnowski Park Krajobrazowy, rezerwat przyrody, Obszary specjalnej ochrony ptaków i Specjalne Obszary Ochrony siedlisk Natura 2000, Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Poszczególne formy ochrony przyrody zostały scharakteryzowane w rozdziale 1.6.1. opracowania.

Tabela 18. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych (bez obszarów Natura 2000) na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

JEDNOSTKA ADMINISTRACYJNA	OGÓŁEM		REZERWATY PRZYRODY		PARKI KRAJOBRAZOWE RAZEM		UŻYTKI EKOLOGICZNE		ZESPOŁY PRZYRODNICZO- KRAJOBRAZOWE	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	[ha]									
GÓRA KALWARIA	7 703,00	7 703,00	226,70	226,70	298,00	298,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KONSTANCIN-JEZIORNA	3 849,90	3 849,90	627,90	627,90	737,00	737,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LESZNOWOLA	1 723,00	1 723,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
PIASECZNO	8 403,67	8 403,67	104,80	104,80	3 708,00	3 708,00	1,60	1,60	9,87	9,87
PRAŻMÓW	5 728,00	5 728,00	18,20	18,20	1 844,00	1 844,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TARCZYN	5 183,00	5 183,00	0,00	0,00	209,00	209,00	0,00	0,00	0,00	0,00
POWIAT PIASECZYŃSKI	32 590,57	32 590,57	977,60	977,60	6 796,00	6 796,00	1,60	1,60	9,87	9,87

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2014-2015 na terenie powiatu piaseczyńskiego powierzchnia form ochrony przyrody nie zmieniła się.

Cennymi ostojami przyrody są parki towarzyszące zabytkowym obiektom użyteczności publicznej i obiektom architektonicznym (w tym sakralnym) oraz tereny zieleni osiedlowej) z urządzeniami tzw. małej architektury w poszczególnych dzielnicach miasta. W parkach i na skwerach miejskich występują często pomniki przyrody, a same parki pełnią rolę edukacyjną i są przykładem prawidłowego kształtowania zieleni urządzonej oraz jej wpływu na krajobraz kulturowo-przyrodniczy najbliższej okolicy.

W tabelach poniżej zestawiono dane dotyczące powierzchni terenów zieleni na obszarze powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015.

Tabela 19. Tereny zieleni w powiecie piaseczyńskim w latach 2014-2015

NAZWA	ROK	POWIAT PIASECZY ŃSKI	GMINA GÓRA KALWARIA	GMINA KONSTANCIN- JEZIORNA	GMINA LESZNOWOLA	GMINA PIASECZNO	GMINA PRAŻMÓW	GMINA TARCZYN
PARKI SPACEROWO - WYPOCZYNKOWE								
Obiekty [szt.]	2014	6	0	2	3	1	0	0
	2015	8	0	2	3	3	0	0
Powierzchnia [ha]	2014	47,53	0,00	13,60	25,20	8,73	0,00	0,00
	2015	60,94	0,00	16,00	25,20	19,74	0,00	0,00
ZIELEŃCE								
Obiekty [szt.]	2014	37	8	14	0	13	0	2
	2015	39	8	15	0	14	0	2
Powierzchnia [ha]	2014	11,65	2,90	6,70	0,00	1,75	0,00	0,30
	2015	12,75	2,90	7,00	0,00	2,55	0,00	0,30

NAZWA	ROK	POWIAT PIASECZY ŃSKI	GMINA GÓRA KALWARIA	GMINA KONSTANCIN- JEZIORNA	GMINA LESZNOWOLA	GMINA PIASECZNO	GMINA PRAŻMÓW	GMINA TARCZYN
ZIELEŃ ULICZNA								
Powierzchnia [ha]	2014	50,38	0,80	26,80	0,00	22,68	0,00	0,10
	2015	65,27	0,80	39,70	0,00	24,67	0,00	0,10
TERENY ZIELENI OSIEDLOWEJ								
Powierzchnia [ha]	2014	97,56	15,47	18,10	4,63	54,36	0,00	5,00
	2015	94,55	18,25	18,60	11,91	41,90	0,00	3,89
PARKI, ZIELEŃCE I TERENY ZIELENI OSIEDLOWEJ								
Powierzchnia [ha]	2014	156,74	18,37	38,40	29,83	64,84	0,00	5,30
	2015	168,24	21,15	41,60	37,11	64,19	0,00	4,19
CMENTARZE								
Obiekty [szt.]	2014	25	6	2	2	10	2	3
	2015	27	6	4	2	10	2	3
Powierzchnia [ha]	2014	80,80	10,40	9,60	1,70	47,50	6,20	5,40
	2015	83,07	10,40	11,87	1,70	47,50	6,20	5,40
LASY GMINNE								
Powierzchnia [ha]	2014	90,00	14,00	14,00	20,00	40,00	0,00	2,00
	2015	89,00	14,00	14,00	20,00	39,00	0,00	2,00

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

Tabela 20. Nasadzenia i ubytki na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

LOKALIZACJA	ROK	NASADZENIA [szt.]		UBYTKI [szt.]	
		DRZEWA	KRZEWY	DRZEWA	KRZEWY
w miastach	2014	167	2 653	355	457
	2015	1 318	11 382	431	841
na wsi	2014	139	770	287	300
	2015	364	802	1 028	32

źródło: Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, www.stat.gov.pl/bdl

Według danych z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego w 2015 roku na terenie powiatu zwiększyła się powierzchnia terenów zieleni, za wyjątkiem lasów gminnych i terenów zieleni osiedlowej, których powierzchnia nieznacznie zmalała w stosunku do roku 2014. W 2015 roku na terenie powiatu zanotowano wzrost liczby nasadzeń drzew i krzewów w stosunku do roku 2014. Jednocześnie zanotowano znaczny wzrost wycinki drzew, szczególnie na obszarach wiejskich.

W omawianym okresie sprawozdawczym na obszarze powiatu piaseczyńskiego realizowano wskazane poniżej przedsięwzięcia związane z utrzymaniem lasów, zieleni oraz pośrednio z ochroną przyrody.

Tabela 21. Przedsięwzięcia związane z utrzymaniem i kształtowaniem lasów, terenów zielonych oraz pośrednio z ochroną przyrody w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	Lokalizacja zadrzewień -93 szt. jako kompensacja po wycince	GDDKiA w Warszawie	-	12 200,00	środki budżetowe
2.	Nasadzenia: - drzewa 37 szt. - krzewy 300 szt.	Urząd Gminy Lesznowola	1 500,00	-	środki budżetowe plus nasadzenia zastępcze
3.	Nasadzenia: - drzewa 58 szt. - krzewy 175 szt.		-	2 150,00	
4.	Ustanowienie 4 pomników przyrody	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	-	bez kosztowo	-
5.	Nasadzenia drzew i krzewów wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz na pozostałym obszarze gminy		335 000,00	230 000,00	środki budżetowe
6.	Zarządzanie istniejącymi i tworzenie nowych szlaków turystycznych	Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Zlewni Rzeki Jezioraki (gmina Piaseczno jest członkiem)	77 156,00	78 961,00	

źródło: GDDKiA w Warszawie, UG Lesznowola, UMiG Piaseczno

2.7. OCHRONA GLEB I ZASOBÓW MINERALNYCH

Na terenie powiatu występują czwartorzędowe złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej, głównie gliny oraz złoża kruszyw naturalnych, a dokładnie piasek ze żwirem. Cztery złoża z terenu powiatu zostały już wykreślone z bilansu zasobów. Dokładną charakterystykę złóż przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 22. Wykaz złóż solanek, wód termalnych i leczniczych z terenu powiatu piaseczyńskiego z bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce

NAZWA ZŁOŻA	TYP WODY	ZASOBY GEOLOGICZNE BILANSOWE		POBÓR [m³/rok]
		DYSPOZYCYJNE	EKSPLOATACYJNE	
SOLANKI, WODY LECZNICZE I TERMALNE [m³/h, m³/rok]				
Konstancin*	Lz T	0	9,12	2447,0

Objaśnienia:

* złoża objęte koncesją na wydobywanie kopalin ze złoża

Typ wody: Lz - wody lecznicze zmineralizowane (mineralizacja > 1g/dm³) || T - wody termalne

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2015 r., PIG-PIB Warszawa

Tabela 23. Wykaz złóż z terenu powiatu piaseczyńskiego z bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce

NAZWA ZŁOŻA	SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA	ZASOBY		WYDOBYCIE
		GEOLOGICZNE BILANSOWE	PRZEMYSŁOWE	
PIASKI I ŻWIRY [tys. t.]				
Barbara B	R	224	-	-
Barbara I	Z	157	-	-

NAZWA ZŁOŻA	SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA	ZASOBY		WYDOBYCIE
		GEOLOGICZNE BILANSOWE	PRZEMYSŁOWE	
Borowiec 4	R	291	-	-
Borowiec-3*	Z	65	-	-
Czarnów	P	851	-	-
Janczewice 2	R	254	-	-
Jeżewice*	P	9071	-	-
Jeżewice 159	E	373	342	10
Jeżewice dz. nr 190/6	E	334	-	27
Jeżewice II*	R	5608	-	-
Jeżewice II (zarej.)	Z	258	-	-
Jeżewice II-1/1 (dz. 178)	E	233	-	24
Jeżewice III	M	-	-	-
Jeżewice IV	R	258	-	-
Jeżewice-dz. 180	T	5	5	-
Jeżewice-dz. 186	Z	169	-	-
Nosy	R	215	-	-
Suchodół	R	323	-	-
Suchodół 7a	Z	64	-	-
Suchodół II	Z	91	-	-
Suchodół III	E	135	-	6
Suchodół IV	R	3168	-	-
Wilcza Góra	Z	45	-	-
Wólka Pracka	R	1464	-	-
SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ [tys. m³]				
Łubna	Z	2000	-	-

Objaśnienia:

* złożo zawierające piasek ze żwirem

E - złożo eksploatowane

M - złożo skreślone z bilansu zasobów w roku sprawozdawczym

R - złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A+B+C1)

P - złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie (w kat. C2+D)

T - złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo

Z - złożo, z którego wydobywanie zostało zaniechane

źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2015 r., PIG-PIB Warszawa

Badania gleb w systemie monitoringu krajowego prowadzone są cyklicznie, w okresach pięcioletnich, w punktach zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo. Wybór punktów kontrolno-pomiarowych uwzględnia zróżnicowanie pokrywy glebowej (typy, gatunki, rodzaje, kompleksy przydatności rolniczej, klasy bonitacyjne), a także inne czynniki środowiska. Podstawę wyboru tych punktów stanowi szczegółowa analiza warunków glebowych kraju, fizjografia oraz występowanie obszarów ekologicznego zagrożenia powstałych w wyniku określonej działalności gospodarczej człowieka. W województwie mazowieckim zlokalizowanych zostało 20 punktów kontrolno-pomiarowych. Żaden z tych punktów nie występuje w granicach powiatu

piaseczyńskiego. Najbliższy punkt zlokalizowany jest w miejscowości Michałowice Wieś, w powiecie pruszkowskim.

2.8. NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Inwestycje związane z minimalizacją ewentualnych zagrożeń środowiska pozostają w gestii zakładów, w których takie zagrożenia mogą wystąpić. Na terenie powiatu piaseczyńskiego nie występują zakłady o zwiększonym oraz o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii.

2.9. INNE ZADANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA REALIZOWANE NA TERENIE POWIATU PIASECZYŃSKIEGO

W poniższej tabeli przedstawiono pozostałe przedsięwzięcia związane w ochroną środowiska na terenie powiatu piaseczyńskiego, zrealizowane w latach 2014-2015.

Tabela 24. Inne przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska realizowane na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	Modernizacja oświetlenia ulicznego - wymiana na bardziej efektywne energetycznie oprawy oświetleniowe w technologii LED	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	-	49 200,00	środki budżetowe

źródło: UM i G Piaseczno

3. NAKŁADY FINANSOWE I EFEKTY INWESTYCJI W OCHRONIE ŚRODOWISKA

W tabeli poniżej zamieszczono informację na temat poniesionych wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska z budżetu jednostek samorządu terytorialnego powiatu piaseczyńskiego.

Tabela 25. Wydatki budżetowe jednostek budżetowych i samorządu terytorialnego w latach 2014-2015

WYDATKI NA GOSPODARKĘ KOMUNALNĄ I OCHRONĘ ŚRODOWISKA - OGÓŁEM	PONIESIONE KOSZTY [zł]	
	2014	2015
Gospodarka wodno-ściekowa	21 879 842,25	27 115 207,05
Gospodarka odpadami	220 186,55	589 868,38
Ochrona powietrza atmosferycznego	31 336 632,41	51 683 698,19
Ochrona przyrody	413 656,00	323 311,00
Ochrona przed hałasem	-	-
Ochrona przed promieniowaniem jonizującym	-	2 000,00
Ochrona gleb i zasobów mineralnych	-	-
Inne	-	49 200,00
RAZEM	53 850 317,21	79 763 284,62

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z urzędów gmin powiatu piaseczyńskiego oraz pozostałych instytucji

W roku 2015 odnotowano ogólny wzrost wydatków związanych z gospodarką komunalną i ochroną środowiska w stosunku do poprzedniego roku. Zwiększeniu uległy wydatki, które dotyczyły gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powietrza atmosferycznego (a tym samym również przed hałasem) - głównie ilość budowanych i modernizowanych odcinków dróg oraz inne. Z kolei zmniejszyły się nakłady związane z ochroną przyrody.

4. EDUKACJA EKOLOGICZNA

Edukacja ekologiczna na terenie powiatu piaseczyńskiego prowadzona jest głównie w placówkach oświatowych. System kształcenia uczniów szkół nastawiony jest na wykształcenie u nich umiejętności obserwowania środowiska i zmian w nim zachodzących, wrażliwości na piękno przyrody i szacunku dla niej. Realizując programy ekologiczne szczególną uwagę zwraca się na prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie. Ukazuje się efekty zarówno negatywnej, jak i pozytywnej działalności człowieka w środowisku. W szkołach średnich pojawiają się zagadnienia dotyczące wiedzy o środowisku i relacjach w nim zachodzących, złożoności procesów, którym podlega środowisko oraz konieczności zachowania równowagi ekologicznej pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym, a zachowaniem cennych elementów lokalnego środowiska naturalnego.

Powiat współpracuje sukcesywnie z jednostkami samorządowymi, firmami komunalnymi, instytucjami, szkołami i innymi placówkami oświatowo-kulturalnymi w zakresie podejmowanych cyklicznie przedsięwzięć proekologicznych. Na terenie powiatu w latach 2014-2015 organizowane były m.in. imprezy plenerowe, konkursy oraz kampanie edukacyjne z udziałem m.in. Nadleśnictwa Chojnów. Były to proekologiczne akcje typu „Dni Ziemi”, „Czysta gmina – czysty świat”, „Dni energii”, sadzenie lasu itp. Ponadto gminy powiatu piaseczyńskiego dokonywały zakupu stosownych materiałów promocyjnych, ulotek okolicznościowych oraz okresowo wydawały publikacje informacyjno-edukacyjne w prasie lokalnej dla mieszkańców powiatu.

Tabela 26. Przedsięwzięcia związane z edukacją ekologiczną na terenie powiatu piaseczyńskiego w latach 2014-2015

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
1.	- Kampania Edukacyjna Gminy Prażmów „Czyste jutro w naszej gminie” - II edycja gminnego konkursu ekologicznego „Czysta gmina-czysty świat”	Urząd Gminy Prażmów	15 000,00	14 000,00	WFOŚiGW i środki budżetowe
2.	Wdrożenie i rozwój systemu odpowiedniego monitorowania mieszkańców na temat funkcjonowania systemu gospodarki odpadami: spotkania w świetlicach sołeckich, stronach internetowych, tablice sołeckie, gminny system SMS, materiały informacyjne, konkurs z zakresu wiedzy o segregacji odpadów na festynie gminnym	Urząd Gminy Lesznów	5 878,17	10 470,23 35 300,00	środki budżetowe (2014) środki budżetowe i WFOŚiGW (2015)
3.	Różnorodne zajęcia z edukacji przyrodniczo-leśnej w Nadleśnictwie Chojnów, m.in. konkursy leśne, spotkania edukacyjne z leśnikiem, lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem oraz liczne akcje promocyjne z innymi jednostkami Lasów Państwowych i Nadleśnictw wchodzących w skład kompleksu promocyjnego, m.in. Dni Ziemi na Polach Mokotowskich, Sadzenie lasu z firmą Coca-Cola w leśnictwie Sękocin, Dzień Dziecka w Łazienkach Królewskich itp.	Nadleśnictwo Chojnów	ok. 200 000,00	ok. 200 000,00	Lasy Państwowe
4.	Edukacja rolników w zakresie dobrych praktyk rolniczych: stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem zasad Zintegrowanej Ochrony w Województwie Mazowieckim i stosowanie środków ochrony roślin przy użyciu sprzętu naziemnego (...), szkolenie ok. 30 osób	Mazowiecka Izba Rolnicza		6 854,00	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2007-2013

L.P.	OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA ZADANIE	KOSZTY REALIZACJI [zł]		ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
			2014	2015	
5.	- Organizacja „Dni energii”, podczas którego informowano lokalną społeczność m.in. o konieczności efektywnego zarządzania energią, sposobach jej wykorzystania oraz OZE - Udział w akcji „Listy dla Ziemi” - Udział w kampanii „Misja-emisja”, w ramach której zorganizowano m.in. powiatowy konkurs ekologiczny „Piaseczno - gmina z pasją” - Udział w kampanii „Gmina niskoemisyjna - w kierunku energetyki prosumenckiej” - Udział w kampanii „Dziękuję, nie truję!”	Urząd Miasta i Gminy Piaseczno	45 418,08	-	środki budżetowe i WFOŚiGW (9 734,96)
6.	- Organizacja „Dni energii”, podczas którego informowano lokalną społeczność m.in. o konieczności efektywnego zarządzania energią, sposobach jej wykorzystania oraz OZE - Publikacja w „Gazecie Piaseczyńskiej” artykułu „Jakość powietrza na Mazowszu” - Informacje na stronie www promujące kampanię „Postaw na Słońce” - Organizacja kampanii „Zadbaj o powietrze” (informacje na stronie www, konkurs dla gimnazjalistów, happening, wydruk i dystrybucja ulotek itp.) - Wydruk 30 000 szt. ulotek „Skorzystaj z dotacji! Wymień piec!”		-	54 416,70	środki budżetowe
7.	Działania informacyjne dt. funkcjonowania systemu gospodarki odpadami (m.in. publikacje prasowe, strona www, ulotki, spotkania z mieszkańcami, imprezy plenerowe, akcje edukacyjne)		101 521,69	67 043,71	

źródło: UG Prażmów, UG Lesznówola, UMiG Piaseczno, Nadleśnictwo Chojnów, Mazowiecka Izba Rolnicza

5. WNIOSKI I ZALECENIA DOTYCZĄCE AKTUALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Program Ochrony Środowiska uwzględnia cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.). Kluczową strategią w tym zakresie jest Strategia "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko" z perspektywą do 2020 roku.

Program Ochrony Środowiska stanowi przeniesienie istotnych zagadnień określonych w powyższym dokumencie strategicznym oraz w wojewódzkim programie ochrony środowiska na poziom powiatu, z jednoczesnym uwzględnieniem lokalnej specyfiki i uwarunkowań. Podstawowym założeniem programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach jest dążenie do poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie powiatu, poprawy jakości środowiska naturalnego powiatu oraz poprawy jakości życia mieszkańców powiatu i jego zrównoważony rozwój.

Niniejszy raport przedstawia analizę stanu środowiska na terenie powiatu piaseczyńskiego oraz stopień realizacji zadań proekologicznych w latach 2014-2015. Wszelkie podjęte działania finansowane były głównie z budżetu gmin lub spółek, jak również przy udziale środków z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Podstawą opracowania Raportu, weryfikującego wykonanie zadań z powiatowego programu ochrony środowiska, były ankiety sporządzone i rozesłane do podmiotów zobowiązanych do realizacji poszczególnych zadań. Ponadto, wykorzystano informacje pozyskane od instytucji posiadających bazy danych zagregowane do poziomu powiatowego, m.in. Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Poziom odzewu ze strony poszczególnych urzędów i instytucji był dość wysoki (brak informacji zwrotnej od Urzędu Miasta i Gminy Konstancin-Jeziorna oraz Urzędu Gminy Tarczyn), natomiast problem stanowił w większości przypadków brak odpowiedzi ze strony podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie powiatu. Najczęściej trudnościami sprawiało określenie kosztów zadań lub wydzielenie z kosztów całkowitych sum wydanych w okresie sprawozdawczym, a także wskazanie źródeł finansowania podejmowanych przedsięwzięć.

Powiatowy Program Ochrony Środowiska obejmował zadania, za realizację, których odpowiedzialnych było wiele niezależnych od siebie organów i podmiotów, co wraz z ograniczonymi możliwościami finansowymi wielu jednostek stanowiło już na starcie spore utrudnienie na drodze do osiągnięcia założonych celów.

Mimo to w wyniku analizy przeprowadzonej w niniejszym raporcie wykazano, że spośród 57 zaplanowanych zadań podjęto działania w ramach 38 z nich, co stanowi 66,7%. Stuprocentową skuteczność względem planowanych zadań osiągnięto w odniesieniu do hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej. W pozostałych obszarach wskaźnik procentowy stopnia realizacji przedsięwzięć wahał się od, 50 do 75%, co wynikało w dużym stopniu z braku informacji zwrotnej w procesie ankietyzacji od jednostek odpowiedzialnych oraz z powody tego, że zadanie zostało zrealizowane już w poprzednim okresie obowiązywania Programu Ochrony Środowiska, tj. w latach 2012-2013

Zadania z zakresu zaopatrzenia ludności w wodę i gospodarki wodno-ściekowej zostały zrealizowane przez gminne jednostki samorządowe, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Piasecznie Sp. z o.o., Lesznawolskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., Zakład Gospodarki Komunalnej Góra Kalwaria Sp. z o.o., Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie oraz Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. Według danych uzyskanych w gminach w okresie sprawozdawczym nastąpił wzrost długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (prawie w każdej gminie). Stopniowo wzrasta także ilość budynków mieszkalnych podłączonych do obu sieci.

Analiza danych pochodzących z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie pozwala na stwierdzenie, że zadania odnoszące się do ochrony powietrza zostały częściowo zrealizowane. Na obszarze strefy mazowieckiej w okresie sprawozdawczym w przypadku pyłu $PM_{2,5}$, PM_{10} i benzo(a)pirenu nie zostały dotrzymane poziomy docelowe (wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia). Natomiast przy uwzględnieniu kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony roślin, nie stwierdzono żadnych przekroczeń. Jednakże, biorąc pod uwagę zarówno kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia, jak i ochrony roślin, pozostają zagrożone poziomy celów długoterminowych dla ozonu ustalonych do osiągnięcia na rok 2020. Należy jednak pamiętać, że wyniki wskazujące na przekroczenia norm jakości powietrza nie powinny być utożsamiane ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy. Klasa C może oznaczać np. tylko lokalny problem z daną substancją.

Realizacja zadań mających na celu zwiększenie powierzchni zieleni na terenie powiatu uległa nieznacznej poprawie. W okresie sprawozdawczym powstały nowe parki, zieleńce i zieleń uliczna. Na powyższy stan rzeczy wpłynęły m.in. powstające nowe osiedla mieszkaniowe z elementami małej architektury typu planowane place zabaw dla dzieci i nowe zieleńce osiedlowe oraz modernizacja i budowa dróg z elementami zieleni przydrożnej. Sumaryczna powierzchnia istniejących parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej nie uległa jednak bardzo dużej zmianie.

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego powodującym największą uciążliwość akustyczną były drogi krajowe oraz wojewódzkie przebiegające w granicach powiatu piaseczyńskiego. Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich dysponuje aktualnymi (rok 2015) pomiarami w zakresie występowania ew. przekroczeń poziomu hałasu komunikacyjnego na drogach wojewódzkich. Na drogach krajowych takie pomiary nie były prowadzone. Badania poziomu hałasu wykonane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w 2015 roku w trzech punktach pomiarowych zlokalizowanych w Piasecznie, Leszniewoli i Łazach nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów wartości.

Na terenie powiatu eksploatacja surowców naturalnych obejmuje głównie piaski i żwiry oraz surowce ilaste ceramiki budowlanej.

Edukacja ekologiczna była prowadzona dosyć intensywnie na terenie powiatu piaseczyńskiego. Obejmowała ona w większości już cykliczne akcje i konkursy proekologiczne. Prowadzonych było wiele różnorodnych działań, w które zostały zaangażowane także dzieci i młodzież.

Tabela 27. Ilość przedsięwzięć wykonanych w stosunku do planowanych

KIERUNEK INWESTOWANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIA		UDZIAŁ ILOŚCI PRZEDSIĘWZIĘĆ WYKONANYCH W ILOŚCI PLANOWANYCH (%)
	PLANOWANE	WYKONANE	
ZASOBY PRZYRODY	12	6	50,0
Ochrona przyrody i krajobrazu	5	2	40,0
Ochrona i zrównoważone użytkowanie lasów, zadrzewień i terenów zieleni urządzonej	7	4	57,1
ZASOBY WODNE	12	7	58,3
Ochrona wód i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi	7	4	57,1
Ochrona przed powodzią i ochrona przed podtopieniami	5	3	60,0
POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	11	6	54,5
Ograniczenie niskiej emisji	4	3	75,0
Ograniczenie emisji przemysłowej	5	1	20,0
Ograniczenie uciążliwości systemu komunikacyjnego	2	2	100,0

KIERUNEK INWESTOWANIA	PRZEDSIĘWZIĘCIA		UDZIAŁ ILOŚCI PRZEDSIĘWZIĘĆ WYKONANYCH W ILOŚCI PLANOWANYCH (%)
	PLANOWANE	WYKONANE	
HAŁAS	4	3	75,0
Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego i przemysłowego	4	3	75,0
PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	1	1	100,0
Ograniczenie uciążliwości pól elektromagnetycznych	1	1	100,0
POWIERZCHNIA TERENU I ŚRODOWISKO GLEBOWE	6	4	66,7
Zapobieganie degradacji gleb i powierzchni terenu	4	2	50,0
Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami surowców mineralnych	2	2	100,0
GOSPODARKA ODPADAMI	2	2	100,0
Ograniczanie wytwarzania i uciążliwości odpadów	2	2	100,0
EDUKACJA EKOLOGICZNA	9	9	100,0
Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa	9	9	100,0
Razem	57	38	66,7

Objaśnienia: Zadania uznane za wykonane częściowo zaliczono do wykonanych

źródło: opracowani własne

Podjęte działania finansowane były głównie z budżetów poszczególnych jednostek oraz przy udziale środków zewnętrznych (środki unijne, WFOŚiGW, NFOŚiGW itp.)

Należy pamiętać, że spora część zadań ustanowionych w harmonogramie programu powiatowego wynikała wprost z kompetencji poszczególnych jednostek, w związku z tym z założenia mają być one realizowane w systemie ciągłym przez cały okres, którego dotyczy dokument, a nie tylko w okresie sprawozdawczym. Tylko nieliczne zadania, o charakterze inwestycyjnym, miały wyznaczone konkretne terminy.

Przy aktualizacji Programu Ochrony Środowiska należy zwrócić uwagę na jego spójność z innymi dokumentami strategicznymi szczebla powiatowego oraz wojewódzkiego. Należy również ustalić grupę mierników realizacji poszczególnych celów i zadań tak, aby możliwe było określenie zmian parametrów stanu środowiska w czasie.

Wśród zadań Programu Ochrony Środowiska, które wymagają większego zaangażowania samorządów terytorialnych należy wymienić w szczególności:

- wyrównywanie dysproporcji pomiędzy zwodociągowaniem i skanalizowaniem gmin oraz stopniowe uzbrajanie nowych osiedli mieszkaniowych m.in. w sieci i przyłącza wodno-kanalizacyjne;
- dalszą termomodernizację budynków mieszkalnych w aspekcie sukcesywnej wymiany kotłów węglowych na urządzenia wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki energii (gaz, olej, biomasę), a także wsparcie działań mających na celu pozyskanie energii ze źródeł odnawialnych typu solary, pompy ciepłe itp.;
- poszerzanie powierzchni terenów zieleni publicznej na terenie gmin np. poprzez wykorzystanie nieużytków, a także ich właściwe utrzymanie oraz stopniowa inwentaryzacja terenów zieleni miejskiej;
- rozpoznanie terenów zagrożonych hałasem np. przy współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, m.in. w celu wykorzystania tej wiedzy podczas sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego;

- nasadzenia zieleni w odpowiednich miejscach w obrębie miast, w tym nasadzenia zastępcze m.in. w pasach drogowych jako zieleń izolacyjna oraz mające wpływ na zwiększenie bioróżnorodności obszaru powiatu;
- kontynuacja edukacji ekologicznej, uwzględniającej sektory problemowe (tj. problem niska emisji czy gospodarka odpadami) opartej m.in. na systemie stosownych szkoleń, konkursów, warsztatów i imprez proekologicznych w gminach.

Stwierdzono, że powiat piaseczyński prowadzi szereg działań inwestycyjnych, koordynacyjnych oraz informacyjno-edukacyjnych skutkujących realnymi efektami ekologicznymi i sukcesywną poprawą stanu lokalnego środowiska.